ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕನ್ನಡ ಕಟ್ಟಿದವರು ಮಾಲೆ

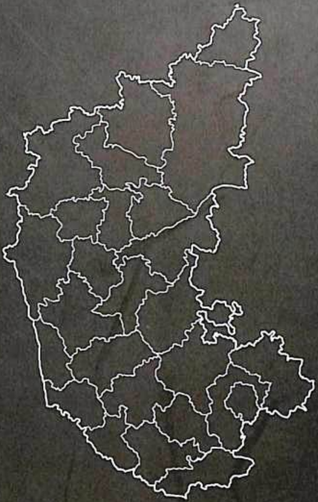

ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ

ಡಾ. ವ್ಹಿ. ಜಿ. ಪೂಜಾರ

ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ

ಕನ್ನಡ ಕಟ್ಟಿದವರು ಮಾಲೆ

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು
ಡಾ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ

ಸಂಪಾದಕರು
ಡಾ. ಕರೀಗೌಡ ಬೀಚನಹಳ್ಳಿ

ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ

ಡಾ. ವ್ಹಿ.ಜಿ. ಪೂಜಾರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೦೨

BUDDHIVANTA SHETTY A Monograph on Buddhivanta Shetty. Written by Dr. V.G. Pujar. Published By ***B.H. Mallikarjun,*** Administrative Officer, Kannada Pustaka Pradhikara, Kannada Bhavana, J.C. Road, Bengaluru - 560 002

© ಈ ಆವೃತ್ತಿಯ ಗ್ರಂಥಸ್ವಾಮ್ಯ – ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು

First Impression	:	2012
Pages	:	xii + 86
Copies	:	1000
Price	:	₹ 60/-

ಮೊದಲನೆಯ ಮುದ್ರಣ	:	೨೦೧೨
ಪುಟಗಳು	:	x + ೮೬
ಪ್ರತಿಗಳು	:	೧೦೦೦
ಬೆಲೆ	:	₹ ೬೦/-

ಕರಡು ತಿದ್ದಿದವರು : ಲೇಖಕರು

ಪ್ರಕಾಶಕರು:
ಬಿ.ಎಚ್.ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕೆ.ಸಿ.ಎ.ಎಸ್.
ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳು
ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
ಕನ್ನಡ ಭವನ, ಜೆ.ಸಿ.ರಸ್ತೆ
ಬೆಂಗಳೂರು–೫೬೦ ೦೦೨

ಮುದ್ರಕರು :
ಮೆ॥ ಪ್ರಿಂಟ್‌ಪಾರ್ಕ್
೧೪೯೬/೪, ೩ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಮರಿಯಪ್ಪನಪಾಳ್ಯ,
ಎಂ.ಕೆ.ಕೆ. ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು–೫೬೦ ೦೨೧
ದೂ : ೦೮೦–೨೩೪೨೨೮೩೮

ಕನ್ನಡ ಕಟ್ಟಿದವರು ಮಾಲೆ

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು
ಡಾ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ

ಸಂಪಾದಕರು
ಡಾ. ಕರೀಗೌಡ ಬೀಚನಹಳ್ಳಿ

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ
ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶ
ಶ್ರೀ ಹೊರೆಯಾಲ ದೊರೆಸ್ವಾಮಿ
ಪ್ರೊ. ಸುಕನ್ಯಾ ಮಾರುತಿ
ಡಾ. ಎಚ್. ಟಿ. ಪೋತೆ
ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶ್ ಕಂಬತ್ತಳ್ಳಿ

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಹೆಚ್. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ
ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳು

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರ ಮಾತು

ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ವಿವಿಧ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಪುಸ್ತಕೋದ್ಯಮವನ್ನು ಜನಪರವಾಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಮಹತ್ವದ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಕನ್ನಡ ಕಟ್ಟಿದವರು ಮಾಲೆ'ಯೂ ಒಂದು. ಕನ್ನಡನಾಡು, ನುಡಿ, ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೇ ಮೊದಲಾದ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿಯೂ ಅಜ್ಞಾತರಾಗಿ ಉಳಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡು, ನುಡಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ನೆರವಾದ ಮಹನೀಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಈ ಮಾಲೆಯಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ರೂಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ರಚಿಸಿತು. ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶ, ಶ್ರೀ ಹೊರೆಯಾಲ ದೊರೆಸ್ವಾಮಿ, ಪ್ರೊ. ಸುಕನ್ಯಾ ಮಾರುತಿ, ಡಾ. ಎಚ್.ಟಿ. ಪೋತೆ, ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶ್ ಕಂಬತ್ತಳ್ಳಿ ಇವರನ್ನು ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿಯೂ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ನೇಮಿಸಿತು. ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಮಹನೀಯರು ಈ ಮಾಲಿಕೆಯಡಿ ಬರೆಸಬೇಕಾದ ನೂರಾರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಾಗೂ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಬಹುದಾದ ಲೇಖಕರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪರಿಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಉಪಕರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಈ ಮಾಲಿಕೆಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಸಂಪಾದಕರಾದ ಡಾ. ಕರೀಗೌಡ ಬೀಚನಹಳ್ಳಿ ಅವರಿಗೆ, ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಲೇಖಕರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಈ ಮಾಲೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹೊರತರುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಹೆಚ್. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಅವರಿಗೆ, ಆಪ್ತಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮುಕುಂದನ್

ಅವರಿಗೆ, ಶ್ರೀ ಜೆ.ಎನ್. ಶ್ಯಾಮರಾವ್ ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಆಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮಾಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ವಾಚಕರು ತುಂಬುಹೃದಯದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಡಾ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ)
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಸಂಪಾದಕರ ಮಾತು

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು 'ಕನ್ನಡ ಕಟ್ಟಿದವರು ಮಾಲೆ'ಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡು, ನುಡಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಪರೂಪದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಜೀವನ, ಸಾಧನೆ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 'ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿ'ಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದಾಗ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆವು. ಅನಂತರ ಈ ಸಮಿತಿಯು ಸೇರಿ ಹಲವು ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಈ ಮಾಲೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸ್ವರೂಪ, ಬರೆಸಬೇಕಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಾಗೂ ಬರೆಯುವ ಲೇಖಕರ ಪಟ್ಟಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಮಾಲೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖ ರಾದೆವು.

೧. ಆಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಾಲ್ಯ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ - ವಿವರಗಳನ್ನು ಗಣ್ಯರೊಡನೆ ಒಡನಾಟ, ಪಡೆದ ಪ್ರೇರಣೆ-ಪ್ರಭಾವಗಳು, ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಚಳುವಳಿ- ಹೋರಾಟಗಳು, ಸಂಘಟನೆಗಳು, ನಾಡು-ನುಡಿ-ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆಗಳು, ಮಾನವೀಯ ಗುಣ-ನಡತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅಡಕವಾಗಿ ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಬರೆಯಬೇಕು.

೨. ಆಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡುವಾಗ ಅಧಿಕೃತ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬರೆಯಬೇಕು; ಆದಷ್ಟು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕಲೆಹಾಕಿ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಬೇಕು.

೩. ಎಲ್ಲಾ ಬರೆಯ ಓದುಗರನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ, ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕು.

ಹಲವಾರು ಜನ ಎಲೆಮರೆಯ ಕಾಯಂತೆ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಳ್ಗೆಗಾಗಿ ದುಡಿದು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ದಾಖಲೆಯೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ ಅನೇಕ ಜನರ ಹೋರಾಟದ ಕಥೆ ನೇಪಥ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಇಂದು ಹುಡುಕಿ ಹೊರ ತೆಗೆದು ದಾಖಲಿಸಿ ಅವರ ಸೇವೆಯ.ನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಸ್ಮರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹವರ ಹೋರಾಟದ ಜೀವನವು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಆದರ್ಶವೂ ಅನುಕರಣೀಯವೂ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದಾದ ವಿವರಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಲಾಗದಿದ್ದರೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ, ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುವಾಗ ಇವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಸಾಧನೆ, ಹೋರಾಟ, ವಿಚಾರಲಹರಿ, ಆಸಕ್ತಿಗಳು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸ್ಫುಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ

ಹೋಗುತ್ತವೆ; ಇವರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತ್ಯಾದರಗಳು ಇಮ್ಮಡಿಗೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಪುನರುಜ್ಜೀವನದ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಹಾಗೂ ಸವಾಲುಗಳು ಸ್ಫುಟಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇವರು ಬರೀ ಕನ್ನಡ ನಾಡು, ನುಡಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಟ್ಟಿದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಇವರು ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನಿರ್ಮಾಪಕರೂ ಹೌದು. ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗೆಗೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರ ಬದುಕಿನ ಬಗೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪ್ರೇರಕಶಕ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಮೊದಲಿಗೆ ಇಂತಹ ನೂರು ಜನ ಮಹನೀಯರ ಬಗ್ಗೆ ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಬರೆಸಬೇಕೆಂದು ಸಮಿತಿಯು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಬರೆದುಕೊಡುವಂತೆ ನೂರು ಜನ ನುರಿತ ಲೇಖಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಬರೆಯುವವರು ಸಿಗುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ನಂತರ ನಮಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಈ ಮಾಲೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೂ, ಬರೆದು ಬಂದಂತಹ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ೩೫ ಮಾತ್ರ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲಾ ಓದಿ, ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿದ್ದರೆ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ನಂತರ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಲಹೆ, ಸಹಾಕರವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಹೆಚ್. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಅವರು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಆಪ್ತಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮುಕುಂದನ್ ಅವರು ಹಾಗೂ ಅವರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಇಂತಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರು - ಇವರೆಲ್ಲರ ಸಲಹೆ, ಸಹಕಾರ ನಮಗೆ ದೊರೆತಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರಾದ ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶ, ಶ್ರೀ ಹೊರೆಯಾಲ ದೊರೆಸ್ವಾಮಿ, ಪ್ರೊ. ಸುಕನ್ಯಾ ಮಾರುತಿ, ಡಾ. ಎಚ್.ಟಿ. ಪೋತೆ, ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶ್ ಕಂಬತ್ತಹಳ್ಳಿ - ಇವರೆಲ್ಲರ ಸಲಹೆ, ಸಹಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿ ಈ ಕೃತಿಗಳು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಅಪರೂಪದ ಯೋಜನೆ ಯೊಂದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ನೆರವಾದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿಯ ಪರವಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಡಾ. ಕರೀಗೌಡ ಬೀಚನಹಳ್ಳಿ
ಸಂಪಾದಕ

ಅರಿಕೆ

ಎಲೆಯ ಮರೆಯ ಕಾಯಿಯಂತಿದ್ದು ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಪೂರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು "ಕನ್ನಡ ಕಟ್ಟಿದವರು" ಮಾಲಿಕೆಯಡಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಲೇಖಕರಿಂದ ಬರೆಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಪೂರೈಸುತ್ತಿರುವುದು ತುಂಬ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದುದು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಯೋಜನೆಯಡಿ ರಚನೆಗೊಂಡುದು "ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ" ಪುಸ್ತಕ. ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಎಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅಪಾರವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ದಿನಾಂಕ : ೨೨/೧/೨೦೧೦ ರಂದು ದೈವಾಧೀನರಾದ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರ ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಸಾಧನೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರ ಬದುಕಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿಗೆ ಅವರು ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಮೂಲಕ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಅವರಿಂದ, ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರಿಂದ ಹಾಗೂ ಗ್ರಂಥ – ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ಅಧಿಕೃತ–ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವೆ. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರ, ಅವರಿಗೆ ಸಂದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರ, ಸನ್ಮಾನ ಹಾಗೂ ಅಪೂರ್ವ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಲ್ಲಿ ನೆರವು ನೀಡಿದ ಶ್ರೀ ಶಾಂತಪ್ಪ ಬೂದಿಹಾಳ ಹಾಗೂ ಡಾ. ಈಶ್ವರಯ್ಯ ಮಠ ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿರುವೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ ಅವರಿಗೂ ಪುಸ್ತಕ ರಚನೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದ ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ. ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶ, ಡಾ. ವೀರಣ್ಣ ದಂಡೆ ಹಾಗೂ ಡಾ. ಎಚ್.ಟಿ. ಪೋತೆ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಗುಲಬರ್ಗಾ
೩೦/೧೧/೨೦೦೯

– ಡಾ॥ ವ್ಹಿ.ಜಿ. ಪೂಜಾರ

ಪರಿವಿಡಿ

೧.	ಹಿನ್ನೆಲೆ – ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ	೩
೨.	ಜನನ– ಬಾಲ್ಯ– ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ	೭
೩.	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಸ್ಥಾಪನೆ	೧೩
೪.	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕೇಂದ್ರ ಶಕ್ತಿ	೧೫
೫.	ಕನ್ನಡದ ಕಟ್ಟಾಳು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವಕನ ಸಾಧನೆಗಳು	೨೬
೬.	ಸಮಾಜ ಸೇವೆ : ಪ್ರೇರಣೆ – ಪ್ರಭಾವಗಳು.	೨೯
೭.	ಆಸಕ್ತಿ – ಓದುವ ಹವ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರೀತಿ	೩೨
೮.	ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು – ಸಂದರ್ಭಗಳು	೩೫
೯.	ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಸನ್ಮಾನ – ಗೌರವಗಳು	೩೯
೧೦.	ಸಾಹಿತಿಗಳ, ಗಣ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು – ದಾಖಲೆಗಳು.	೪೪
೧೧.	ಅನುಬಂಧ	
	೧) ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು – ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರಗಳು	೭೩
	೨) ಗ್ರಂಥ ಋಣ	೮೪

ಕನ್ನಡದ ಕಟ್ಟಾಳು

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಆರ್ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟರು

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಆರ್. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟರು

ನಮ್ಮೂರ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ
'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘ' ಕಟ್ಟಿ
ಮುನ್ನಡೆಸಿಹರು ದಶಕ ಆರು!
ಮನ್ನಿಸಿಹರು ಸಾಹಿತಿಗಳೆಲ್ಲರು!

ನೂರಾರು ಸಾಹಿತಿಗಳ ಕರೆತಂದೆ!
ರಂಗಂಪೇಟೆಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ
ಖ್ಯಾತಿ: 'ಸಾಹಿತ್ಯಕಾಶಿ'ಯೆಂದೆ
ಈ ಕೀರ್ತಿ ಊರಿಗೆ ನೀತಂದೆ

ಅರಸಿ ಬಂತು 'ಕಾಯಕ ಸಮ್ಮಾನ'
'ವರ್ಷದ ವ್ಯಕ್ತಿ' ಅಭಿದಾನ
ಎಲ್ಲರ ಮೆಚ್ಚು ಈ ವಾಮನ ಮೂರ್ತಿ
ಹರಡಿತು ಎಲ್ಲೆಡೆ ನಿಮ್ಮಯ ಕೀರ್ತಿ

ಮೂಡಬಿದಿರೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ
ನೀಡಿತು ನಿಮಗದ್ದೂರಿ ಸನ್ಮಾನ
ನಿಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆ ಚಿರಸ್ಮರಣ
ಇದೋ ನಿಮಗೆ ಪ್ರೀತಿಯ ನಮನ

ಬರೆವವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟಿ
ಬರೆದುದನೆಲ್ಲಾ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿ
ಬರೆಸಿದುದೆಲ್ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಘಟ್ಟಿ
ಬರೆದವರಿಗೆ ಹೆಸರು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿ

ನೀ ನಿಂತಲ್ಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗೋಷ್ಠಿ
ನೀ ಕುಳಿತಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ವೃಷ್ಟಿ
ನೀ ಯೋಚಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿ
ನೀಬೀರಿದುದೆಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ದೃಷ್ಟಿ

ನಮ್ಮೂರ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ
ಬೆಳೆಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘ ಕಟ್ಟಿ

–ನಾಗಣ್ಣ ತ್ರಿವೇದಿ
ರಂಗಂ ಪೇಟೆ

೧. ಹಿನ್ನೆಲೆ :

ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ - ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ

ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶವು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತನ್ನದೇ ಆದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕನ್ನಡ ನುಡಿ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶವು ಕ್ರಿ.ಶ. ೯ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ತುಂಬ ಮಹತ್ವ ಪಡೆಯುತ್ತ ಬಂದುದನ್ನು ಇತಿಹಾಸದಿಂದ ಅರಿಯುವೆವು. ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ನೃಪತುಂಗ ದೊರೆ ಗುಲಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಳಖೇಡದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂವರ್ಧನೆಗೆ ಶ್ರಮಿಸಿದುದು, ಕವಿ, ಕಲಾವಿದರುಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ಸಂಗತಿ. ಕ್ರಿ.ಶ.೧೨ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬಸವಾದಿ ಶಿವಶರಣರು ತಮ್ಮ ಕರ್ಮಭೂಮಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನೇ. ಬಸವಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಬಸವಾದಿ ಶರಣರು - ಶರಣೆಯರು ನೆಲೆಸಿ ವಚನಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಮನುಕುಲದ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಶರಣರು-ಶರಣೆಯರು ಅಂದು ಅಚ್ಚಗನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಚನಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ದಿಕ್ಕನ್ನೇ ಬದಲಿಸಿದರು, ಅದಕ್ಕೊಂದು ಸುನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಶರಣರು ಸರಳ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಚನಗಳನ್ನು ಬರೆದುದರಿಂದ ಅವರು ಅಚ್ಚಗನ್ನಡದ ಬೇಸಾಯಗಾರರೆಂದೇ ಹೆಸರು ಪಡೆದಿರುವರು. ಅಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ರಕ್ತಗತವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಜಾತಿ ಭೇದ, ವರ್ಗಭೇದ, ಲಿಂಗಭೇದ, ಮೌಢ್ಯ-ಕಂದಾಚಾರಗಳನ್ನು ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ವಚನಗಳ ಮೂಲಕ ಕಿತ್ತಿ ಹಾಕಿ ಸಮಾನತೆಯ ಹಂದರದ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಲೆತ್ನಿಸಿದ್ದು ಅವರ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಚನಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ - ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸರಸ್ವತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಕರೆತರುವ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರು. ಮುಂದೆ

ಬಸವ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಬಿಜ್ಜಳನ ಕೊಲೆಯಾಯ್ತು. ಈ ಆರೋಪ ಬಸವಾದಿ ಶರಣರ ಮೇಲೆ ಬಂದುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅವರು ಜಾತಿ ಸಂಕರ ನಡೆಸಿದರೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಗಾಮೀ ಶಕ್ತಿಗಳು ಕ್ರಾಂತಿಯೆಸಗಿದರು. ಆಗ ಶರಣರೆಲ್ಲ ನಾಡಿನ ತುಂಬ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಆಕಡೆ-ಈಕಡೆ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಬಸವನಿಲ್ಲದ ಅಂದಿನ ಕಲ್ಯಾಣ ಬರಿದಾಯ್ತು. ಶರಣರಿಲ್ಲದ ಕಲ್ಯಾಣ ಭಣಭಣವಾಯ್ತು . ಶರಣರ ಲೋಕ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯ, ಕನ್ನಡ ಕೈಂಕರ್ಯ ಹಾಗೂ ಅವರ ಕನಸುಗಳು ನನಸಾಗದೇ ಅರ್ಧಕ್ಕೇ ಉಳಿದುವು ಮುಂದೆ ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ಶತಮಾನದಿಂದೀಚೆ ಈ ಪ್ರದೇಶವು – ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶವು ಮುಸ್ಲಿಂ ಅರಸರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಭಾವ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲೆ ದಟ್ಟವಾಗಿ ಆಯಿತು. ಉರ್ದು ಹಾಗೂ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವವಂತೂ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತ ಗಾಢವಾಗಿ ಆಯಿತು. ಮುಂದೆ ಈ ಪ್ರದೇಶವು ಭಾರತವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆಯುವ ವರೆಗೂ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆದ ನಂತರವೂ ಕೆಲಕಾಲ ಹೈದ್ರಾಬಾದ ನಿಜಾಮನ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತ್ತು.

ಆಗ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮದ ಭಾಷೆ ಉರ್ದುವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಉರ್ದುವಿನ ಕಲಿಕೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿತ್ತು.. ಆಗ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಕೇವಲ ಕೆಲವರ, ಹಳ್ಳಿಗರ ಮನೆ-ಮಾತಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂದು ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯ ಅಬ್ಬರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಭಾಷೆ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಬಂದದ್ದೇ ಒಂದು ಪವಾಡವಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಅದೂ ಮನೆಗಳ ಒಳಗೇ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಟುಕು ಟುಕು ಜೀವ ಹಿಡಿದಿತ್ತು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಅಂದು ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಉರ್ದುವಿನಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲರೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆಗ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ತುಂಬ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿತ್ತು.

ಇಂಥ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸುವ, ಬೆಳೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಕೆಲ ಮಠಾಧೀಶರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಮುಖಂಡರು ಆಹ್ವಾನವೆಂಬಂತೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಎಲೆಯ ಮರೆಯ ಕಾಯಿಯಂತೆ ಇದ್ದು ಕೊಂಡು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕೈಂಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತನು-ಮನ-ಧನ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅಂಥ ಮಠಾಧೀಶರು, ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಂದರೆ, ಭಾಲ್ಕಿಯ

ಹಿರೇಮಠ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅಧಿಪತಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಬಸವ ಶ್ರೀಗಳು, ಬೀದರದ ಕಂಬಳೀವಾಲಾ ವಕೀಲರು, ಪೂಜ್ಯ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಅಪ್ಪಾ ಅವರು, ಹೇರೂರ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಮಾಸ್ತರರು, ಸರ್ದಾರ ಶರಣಗೌಡ ಇನಾಮದಾರ, ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ ತಮಗ ಭೀಮಸೇನರಾಯ, ಸಗರ ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯ, ಅಷ್ಟಾವಧಾನಿ ನರಸಿಂಹ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಶಾಂತರಸ, ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ ಹಾಗೂ ಎಂ.ಆರ್. ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬಹುದು. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಈ ಪ್ರದೇಶ ವನ್ನು ಮೊದಲು 'ಮೊಗಲಾಯಿ' ನಾಡೆಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಛಾಲ್ಕಿಯ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಬಸವ ಶ್ರೀಗಳಂತೂ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲೆಗಳ ಹೊರಗೆ ಉರ್ದುಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಾಮಫಲಕ – ಹಾಕಿ ಒಳಗೆ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವಂತೆ, ಬೋಧಿಸುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು. ಪೂಜ್ಯ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಅಪ್ಪ ಅವರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವಂತೆ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿದರಲ್ಲದೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಕವಾದ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯನ್ನು ತೆರೆದರು. ಹೆರೂರು ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಮಾಸ್ತರರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಅವು ಪ್ರಯೋಗಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಜನ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟವನ್ನೇ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರು. ಇವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಾಟಕಗಳು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಜನರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದರಲ್ಲದೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಕೆಚ್ಚನ್ನು, ಹುಮ್ಮಸ್ಸನ್ನು ತುಂಬಿದರು, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾತಾಗುವಂತೆ ಯತ್ನಿಸಿದ ವರಲ್ಲಿ ಇವರು ಪ್ರಮುಖರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ೧೯೪೩ ರಲ್ಲಿಯೇ ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವಿದ್ದ ಆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪೋಷಣೆಗಾಗಿ "ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವನ್ನು ಸುರಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ರಂಗಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ೬೮ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಆರ್. (ಮಿರಿಯಾಲ ರಂಗಯ್ಯ) ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಸುರಪುರ ಪಟ್ಟಣದ ಒಂದು ಭಾಗವೇ ಆಗಿರುವ ರಂಗಂಪೇಟೆ ತಿಮ್ಮಾಪುರದ ನಿವಾಸಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ವಯೋವೃದ್ಧರೂ, ಜ್ಞಾನವೃದ್ಧರೂ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರೇಮಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದರು. ೮೮ ವರ್ಷ ತುಂಬು ಜೀವನ ನಡೆಸಿ ದಿನಾಂಕ ೨೨/೧/೨೦೧೦ ರಂದು ದೈವಾಧೀನ ರಾದರು. ಹೈದ್ರಾಬಾದಿನ ನಿಜಾಮ ಸಾಹೇಬರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಎಡರು ತೊಡರುಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಕೀರ್ತಿ ಅವರದಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಕಟ್ಟಾಳು ಎಂದೇ ಅವರು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿದ್ದರು.

ಇವರು ಪ್ರತೀವರ್ಷ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ನಾಡು ನುಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಡಹಬ್ಬ ಮಹೋತ್ಸವ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ, ವಸಂತ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವ, ಸ್ಮಾರಕೋಪನ್ಯಾಸಗಳು, ಕವಿಗೋಷ್ಠಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿವೆ. ಸ್ವತಃ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಕವಿಗಳೂ, ಲೇಖಕರೂ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಗಾಯಕರೂ ಆಗಿದ್ದರು.

ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಸರ್ವಾಂಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವ ಪವಿತ್ರವಾದ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾದುದೆಂದರೆ ಶ್ರೀ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ ಗುಲಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆ ಸುರಪುರ ಪಟ್ಟಣದ ಒಂದು ಭಾಗವೇ ಆಗಿರುವ ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವು ಗಮನಾರ್ಹವಾದುದಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಘದ ಸ್ಥಾಪಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಶ್ರೀ ರಾಮಣ್ಣ ಬೋಡಾ ಅವರು. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು. ಅನಂತರ ಈ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಗೌರವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಿಧನರಾದರು. ಅವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಮೂಲಕ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕಹಳೆಯನ್ನು ಮೊಳಗಿಸುತ್ತ ಬಂದವರು. ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿದು ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ ನಾಡಹಬ್ಬದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾಡಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತ ಬಂದವರು. ಇವರು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಈ ಸಂಘವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ೨೦೦೮ರಲ್ಲಿ ಈ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ವಜ್ರಮಹೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅದ್ದೂರಿಯಾಗಿ ಆಚರಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಇವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ, ಅದನ್ನು ಸರ್ವಾಂಗದಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವ ಕೈಂಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಜೀವಿತದುದ್ದಕ್ಕೂ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡವರು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದ ಆಯಾಸವನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದ ಅವರು ಇಂದಿನ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಆದರ್ಶರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹುರುಪು, ಹುಮ್ಮಸ್ಸು ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಭಿಮಾನಗಳಿಂದ ಮುಪ್ಪುರಿಗೊಂಡ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಅನುಕರಣೀಯವಾದುದಾಗಿತ್ತು. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವಿತದುದ್ದಕ್ಕೂ ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಆತ್ಮೀಯರಾದ ನಾಗಣ್ಣ ತ್ರಿವೇದಿ ಶಾಂತಪ್ಪ ಬೂದಿಹಾಳ ಅಯ್ಯಣ್ಣ ಚನ್ನಪ್ಪಗೋಳ, ಜನಾರ್ದನ ವಿಭೂತೆ ಪ್ರಹ್ಲಾದರಾವ ಕುಳಗೇರಿ ತಿರುಮಲರಾವ್ ಆವಂಟಿ, ಸಖಾನಂದ ತೋಟದ ಸೋಮಶೇಖರ ಶಾಬಾದಿ ಮುಂತಾದವರು ಈಗಲೂ ಕನ್ನಡ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಕಟ್ಟುವ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡೋಣ.

೨. ಜನನ – ಬಾಲ್ಯ – ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಆರ್. (ಮಿರಿಯಾಲ ರಂಗಯ್ಯ) ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಗುಲಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸುರಪುರ ಪಟ್ಟಣದ ಒಂದು ಭಾಗವೇ ಆದ ರಂಗಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಜನ್ಮ ಕುಂಡಲಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ, ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕೆ ೧೮೪೩ರ ದುರ್ಮತಿನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾರ್ಗಶಿರ ಬಹುಳ ಪ್ರತಿಪದೆಯಂದು, ಅಂದರೆ ೧೯೨೧ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ತಾಯಿ ಸುಭದ್ರಮ್ಮ ತಂದೆ ರಂಗಯ್ಯ. ಇವರ ಮನೆತನವು ಅಜ್ಜ ಮುತ್ತಜ್ಜರಿಂದ ಮೊದಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನೇ ಕಾಯಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರೂ ಕಿರಾಣಿ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನೇ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಎತ್ತಣ ಮಾಮರ ಎತ್ತಣ ಕೋಗಿಲೆ ಎತ್ತಣಿಂದೆತ್ತ ಸಂಭಂಧವಯ್ಯಾ ಎಂಬ ಶರಣವಾಣಿಗೆ ಭಾಷ್ಯ ಬರೆದಂತೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಾದರೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆದುದೊಂದು ಚೋದ್ಯವೇ ಸರಿ. ಮಾವಿನ ಮರ ಹಾಗೂ ಕೋಗಿಲೆಯ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಎಷ್ಟು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವೋ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಇದ್ದ ಸಂಬಂಧ ಅಷ್ಟೇ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ. ವ್ಯವಹಾರ ಪೂರ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿ ವೃತ್ತಿಭಾವ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತಿ ಇವೆರಡರ ಸಂಗಮವನ್ನು ನಾವು ಕಟ್ಟಾ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವೆವು.

ಮಿರಿಯಾಲ ರಂಗಯ್ಯ ಹಾಗೂ ಅವರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಸುಭದ್ರಾಬಾಯಿ – ಈ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು ಹಿರಿಯವ ನಾರಾಯಣಪ್ಪ, ಕಿರಿಯವ ಬುದ್ಧಿವಂತಪ್ಪ. ಈ ಬುದ್ಧಿವಂತಪ್ಪನೇ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ. ಬುದ್ಧಿವಂತಪ್ಪ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗ ಈತನ ತಾಯಿ ಸುಭದ್ರಾಬಾಯಿ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಮರಣಹೊಂದುವಳು. ಆಗ ಈ ಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರು ತಾಯಿಯ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿ ತಬ್ಬಲಿಗಳಾಗುವರು. ಆಗ ಇವರ ತಂದೆಯ ತಾಯಿ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ

ಅಜ್ಜಿಯ ಲಾಲನೆ ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯದ ಬದುಕನ್ನು ನಡೆಸುವರು. ಆಕೆಯು ಇವರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಭಾರ ಹೊತ್ತು ಇವರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಸುವಳು. ಬುದ್ಧಿವಂತಪ್ಪ ಹಾಗೂ ಆತನ ಅಣ್ಣ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗ ತೊಡಗಿದರು. "ಬೆಳೆವ ಸಿರಿ ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡು" ಎಂಬ ನಾಣ್ಣುಡಿಗೆ ಭಾಷ್ಯ ಬರೆದಂತೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಪ್ಪ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಜಾಣನಾಗಿದ್ದ, ಚುರುಕಾಗಿದ್ದ, ಕನ್ನಡ, ಗಣಿತ, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತಾಳಿದ್ದ. ಆತನ ಓದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಗಿತ್ತು. ಆರನೇ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಈತನ ಅಣ್ಣ ನಾರಾಯಣಪ್ಪ ಅಕಸ್ಮಾತಾಗಿ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ತೀರಿಕೊಂಡ. ಕೈಗೆ ಬಂದ ತರುಣ ಅದೂ ಜ್ಯೇಷ್ಠಪುತ್ರನ ಸಾವು ಇವರ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಬರಸಿಡಿಲಿನಂತೆ ಬಂದೆರಗಿತು. ಇವರ ತಂದೆ ರಂಗಯ್ಯನಿಗೆ ಅಪಾರವಾದ ದುಃಖವಾಯ್ತು. ಹಿರಿಯ ಮಗನ ದಾರುಣ ಸಾವಿನ ಆಘಾತದಿಂದ ರಂಗಯ್ಯ ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದ. ಮುಂದೆ ಆತ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಪುತ್ರ ಶೋಕದಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲ ದಿನ ಮುಳುಗಿ ಅವರೂ ವಿಧಿವಶರಾದರು. ತಂದೆ ಹೀಗೆ ತೀರಿಕೊಂಡಾಗ ಕಿರಿಯ ಮಗ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೇವಲ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸು. ಅದೇ ತಾನೇ ಆರನೇ ತರಗತಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದ. ಆತನ ಮೇಲೆ ಮುಗಿಲೇ ಕಡಿದು ಬಿದ್ದಂತಾಯ್ತು. ಮುಂದೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲ ಕಾಲ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಂದುವರೆಸಿದರೂ ಮನೆತನದ ವೃತ್ತಿ ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರು? ಎಂಬ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಾಯಿತು. ಆಗ ಆತ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಶಾಲೆಗೆ ಶರಣು ಹೊಡೆದು ಕಿರಾಣಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ. ತಂದೆಯ ನಿಧನದಿಂದಾಗಿ ಇಡೀ ಮನೆತನವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿ ನಡೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇವರ ಹೆಗಲಿಗೇರಿತು. ತಾಯಿಯ ಸಾವು, ಅಣ್ಣನ ಸಾವು, ತಂದೆಯ ಸಾವು – ಹೀಗೆ ಸಾವುಗಳ ಸರಮಾಲೆಯಿಂದಾಗಿ ಇವರ ಮನೆಯು ದುಃಖದ ಕಡಲಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿತು, ಅಮಂಗಲಮಯವಾಯಿತು.

ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಇದರಿಂದ ಕೆಲಕಾಲ ತತ್ತರಿಸಿ ಹೋದರು. ಬರ ಬರುತ್ತ ಅವರು ದುಃಖವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯತೊಡಗಿದರು. ದುಃಖದ ವಾತಾವರಣ ಈಗ ಮಾಯವಾಯ್ತು. ಇವರ ತಂದೆ ಮಿರಿಯಾಲ ರಂಗಯ್ಯ ತೀರಿಕೊಂಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳಾಗಿತ್ತು. ಇವರ ಅಜ್ಜಿ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯ ಗುರು ಸೋಮಪ್ಪ ಪೋಲಂಪಲ್ಲಿಯ ತಂಗಿ ಸೀತಮ್ಮನನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಅವಳೊಂದಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿಯ ಮದುವೆ ಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಳು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಮಂಗಲಮಯವಾದ ಇವರ ಮನೆ

ಮಂಗಲಮಯವಾಯಿತು. ಆಗ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟರಿಗೆ ಹದಿನಾರು ವರ್ಷಗಳು ತುಂಬಿದ್ದವು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಧುಗಳ, ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಸಾವು ನೋವುಗಳಿಂದ ಜರ್ಜರಿತವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ಮದುವೆಯಿಂದ ತುಸು ಬಿಡುವು ದೊರೆಯಿತು, ಖುಷಿಯಾಯಿತು, ಹೊಸ ಬಾಳಿನ ಹೊಸ್ತಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಕಿಶೋರ ವಯಸ್ಸಿನ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿಯ ಮನಸ್ಸು ಮುದಗೊಂಡಿತು. ಬದುಕಿನ ಬಗೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಭರವಸೆ ಮೂಡಿತು. ಅವರು ಹೊಸ ಹೊಸ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತ ತಮ್ಮ ಮನೆತನದ ಕಾಯಕವಾದ ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೀಗ ಅನುಭವದ ಕೊರತೆ ಇತ್ತು. ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಚಾಣಾಕ್ಷತನ ಇನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಸೀದಾ–ಸಾದಾ ಹಾಗೂ ಮುಗ್ಧರಾಗಿದ್ದ ಇವರನ್ನು ಇವರ ಮುನೀಮ (ಆಳುಮಗ) ತನ್ನ ಕೈಚಳಕದಿಂದ ಪೇಚಿಗೆ ಸಿಲುಕಿಸಿದ, ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ನಷ್ಟವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದ. ಇವರ ಅಂಗಡಿ ದಿವಾಳಿಯಾಯಿತು. ಆಗ ಇವರಿಗೆ ಬದುಕಿಗೆ ಆಸರೆಯಾಗಿದ್ದ, ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಆಧಾರವಾಗಿದ್ದ ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿಯನ್ನೇ ಮುಚ್ಚಬೇಕಾದ ದುಸ್ಥಿತಿ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದೊದಗಿತು. ಅಂಗಡಿಯ ಮೇಲೆ ತುಂಬ ಸಾಲದ ಹೊರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟವರ ಕಾಟ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ನಡೆಯಿತು. ಆಗ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟರು ತಮ್ಮ ತಂದೆ ಗಳಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದ ನಲವತ್ತೈದು ತೊಲಿ ಬಂಗಾರವನ್ನು ಮಾರಿ ಅಂಗಡಿಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಿ ಋಣಮುಕ್ತರಾದರು.

ಪುನಃ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ತೆರೆದರು. ಇದರಿಂದ ಅವರ ಸಂಸಾರವು ಸುಗಮವಾಗಿ ಸಾಗಿತು. ಅವರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣುಮಗುವೂ ಹುಟ್ಟಿತು. ಇದರಿಂದ ಅವರ ಅಜ್ಜಿ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಸಂತೋಷಭರಿತಳಾದಳು. ಆದರೆ ಈ ಸಂತೋಷ ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ಬಹುಕಾಲ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಮದುವೆಯಾದ ಮೂರುವರ್ಷ ಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅವರ ಅಜ್ಜಿ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ತೀರಿಕೊಂಡಳು. ಮನೆಗೆ ಹಿರಿಯಳಾದ, ಮನೆತನದ ಆಗು ಹೋಗುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಅಜ್ಜಿಯ ಸಾವು ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿಯವರಿಗೆ ನುಂಗಲಾರದ, ಸಹಿಸಲಾರದ ತುತ್ತಾಯ್ತು, ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಅನಾಥ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಕಾಡತೊಡಗಿತು. ಅಜ್ಜಿ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಸಾಕಿ, ಸಲುಹಿದ್ದಳು, ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಇವರನ್ನು ತುಂಬಾ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಮುಂದೆ ಬರಬರುತ್ತ ಇವರು ಅಜ್ಜಿಯ ಅಗಲಿಕೆಯ ಆಘಾತದಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಸಂಸಾರ ನಡೆಸತೊಡಗಿದರು. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾಗಿತ್ತು. ಇದೇ

ವೇಳೆಗೆ ಇವರ ಪ್ರೀತಿಯ ಪತ್ನಿ ಸುಭದ್ರಾ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದಳು. ಎಷ್ಟು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡಿಸಿದರೂ ರೋಗ ಗುಣಮುಖವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟರನ್ನು, ಮಗುವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಸು ನೀಗಿದಳು. ಈಗ ಶೆಟ್ಟರು ಒಬ್ಬೊಂಟಿಗರಾದರು. ಸ್ವತಃ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉಣ್ಣುತ್ತ, ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲ ಕಳೆಯತೊಡಗಿದರು. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ದುಃಖವನ್ನು ಮರೆಯಲು ಓದೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಮದ್ದೆನ್ನಿಸಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಓದಿನ ಹವ್ಯಾಸ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿತು. ಅವರು ಕೇವಲ ಆರನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಯಾಯಿತು. ಅದನ್ನವರು ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿದು ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತಂದರು. 'ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಗ' ಎನ್ನುವಂತೆ ಶೆಟ್ಟರು ತಮ್ಮನ್ನು ಓದಿನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ, ಪ್ರಬಂಧ ಚರಿತ್ರೆ, ವಿಮರ್ಶೆ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಇಡತೊಡಗಿದರು. ಇವನ್ನು ತಾವೂ ಓದುತ್ತಿದ್ದರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೂ ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಗಡಿಗೆ ಬಂದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಿಯರು ಬರಬರುತ್ತ ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು ಓದತೊಡಗಿದರು. ಮುಂದೆ ಅವರ ಅಂಗಡಿಯೇ ವಾಚನಾಲಯದಂತೆ ಕಾಣಿಸತೊಡಗಿತು. ಇದರಿಂದ ರಂಗಂಪೇಟೆ ಹಾಗೂ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಲ್ಲಿ ವಾಚನಾಭಿರುಚಿ ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿತು. ದಿನ ನಿತ್ಯ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲ ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ತಂದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿನ ಒಂದಕ್ಷರವನ್ನೂ ಬಿಡದಂತೆ ಓದತೊಡಗಿದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಓದಿನ ಹವ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯಪ್ರೀತಿ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿತು. ಎಲ್ಲೇ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಭಾಷಣ, ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು ಏರ್ಪಾಟಾಗಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವರು ತಪ್ಪದೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಸಿತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ವೇಳೆ ಯಲ್ಲೇ ಅವರು ತುಂಬ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುವಾಗ ಅವರ ಬಂಧು – ಬಾಂಧವರು ಅವರಿಗೆ ಎರಡನೇ ಮದುವೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಅವರ ಬಾಳಿನ ರಥವು ಸುಗಮವಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಯಿತು.

ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟರ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಅಂದರೆ ಅವರು ಎರಡನೇ ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕಾಲವನ್ನು ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಭಾಗ್ಯೋದಯದ ಕಾಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಯಿಂದಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದರು. ಅವರ

ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತ ಬಂತು. ಅವರು ರಂಗಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ದೊಡ್ಡ ಕಿರಾಣಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೆನ್ನಿಸಿದರು. ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮಾಲೀಕರು ಇವರ ಬಳಿ ಬಂದು ಇವರ ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ಮಾಲು ಖರೀದಿಸತೊಡಗಿದರು. ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಆದ ಲಾಭ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಾರದ ವೃದ್ಧಿಯಿಂದಾಗಿ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸದೃಢರಾದರು. ರಂಗಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ – ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡರು. ಅವರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತರಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಎಳ್ಳನಿತೂ ಅಹಂಭಾವ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅವರು ಸೌಮ್ಯ ಸೌಜನ್ಯ ಶೀಲ ಹಾಗೂ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡರು. ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಸದಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಷಯಗಳತ್ತ ಹರಿಯತೊಡಗಿತು. ಶರಣರ ವಚನಗಳು, ದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅನುಭಾವಿ ಕವಿಗಳ ತತ್ವಪದಗಳು ಅವರ ಮೇಲೆ ಗಾಢವಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರಿದುವು. ಮಡದಿ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಬಂಧುಗಳು ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ, ಸಾಹಿತ್ಯಾಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದರು. ಅವರ ಮನೆಯು ಬರಬರುತ್ತ ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನು, ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು, ಗಣ್ಯರನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸುವ ನಂದನವನವಾಯ್ತು, ದಾಸೋಹದ ನೆಲೆವೀಡಾಯಿತು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ 'ಕಾವ್ಯಶ್ರೀ' ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೆ ಎರಡು ಹೆಣ್ಣು, ಎರಡು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಾದುವು, ಅವರ 'ಕಾವ್ಯಶ್ರೀ' ಮನೆಯು ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳ ನಗುವಿನಿಂದ ರಾರಾಜಿಸತೊಡಗಿತು.

ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೆ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳು ತುಂಬಿದ್ದವು. ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಈಗ ಮುಂದುವರಿಸಲು ಆಲೋಚಿಸಿದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಂತೆ ತಾವೂ ಕನ್ನಡ ಕಾವ, ಕನ್ನಡ ಜಾಣ, ಎಂಬ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ನಡೆಸುವ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ನಡೆಸುವ ಎಂಟ್ರೆನ್ಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಈ ಮೂಲಕ ಓದಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗೆಗೆ ಅತೀವ ಆಸಕ್ತಿ, ಪ್ರೀತಿ ಉಂಟಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಐವತ್ತನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಅಂಚೆ ಮತ್ತು ತೆರಪಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಎಂ.ಎ. ಕೋರ್ಸಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿ ಬಾಹ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎ. ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಓದು ಉಸಿರಾಟದಷ್ಟೇ

ಸರಳವಾಯ್ತು, ಸಲೀಸಾಯ್ತು. ತಮ್ಮ ಓದಿನ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ತಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರಿಗೂ ಅಂಟಿಸಿದರು.

ಮುಂದೆ ರಂಗಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಓದುಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗತೊಡಗಲು ಅವರು ವಾಚನಾಲಯವೊಂದನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದರು. ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಾಚನಾಲಯಕ್ಕೆ ದೇಣಿಗೆಯಾಗಿ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಒಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ವಾಚನಾಲಯವನ್ನು ತೆರೆದರು. ಈ ವಾಚನಾಲಯವು ೧೯೪೩ ರಲ್ಲಿ ರಂಗಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟರು ತಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರೊಂದಿಗೆ ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಭಾಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಜನ ಇದರ ಲಾಭ ಪಡೆಯತೊಡಗಿದರು. ಇದೀಗ ಇದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿದೆ.

೩. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಸ್ಥಾಪನೆ

ರಂಗಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಶ. ೧೯೪೦ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ವಾಚನಾಲಯವೊಂದನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಈ ವಾಚನಾಲಯವು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಈ ವಾಚನಾಲಯವು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ವಾಚನಾಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿತು. ಆದರೆ ಆಗ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಅಷ್ಟು ಮಹತ್ವವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಈ ಪ್ರದೇಶವು ಹೈದ್ರಾಬಾದ ನಿಜಾಮನ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತ್ತು ಉರ್ದುವಿನ ಪ್ರಭಾವ ಆಗ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಇತ್ತು. ಇಂಥ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಳಿಸುವ, ಬೆಳೆಸುವ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಹಾಗೂ ಅವರ ಗೆಳೆಯರು ಆಲೋಚಿಸಿದರು. ಆಗ ಒಂದೆಡೆ ಅಂದಿನ ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಳರಸರ ಸರಕಾರ, ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಶಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ 'ಮಾಡು ಇಲ್ಲವೆ ಮಡಿ' ಎಂದು ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಪಣಕ್ಕಿಟ್ಟು, ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಪ್ರಾಂತವನ್ನು ಅರಸೊತ್ತಿಗೆ ಆಡಳಿತದ ಮುಕ್ತಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಭೀಷ್ಮಕಾಲ, ಅಂಥ ಸಂದಿಗ್ಧ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕೆ ೧೮೬೫ರ ಯುಗಾದಿಯ ಶುಭ ದಿನದಂದು ಅಂದರೆ ೧೯೪೩ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ೫ರಂದು ವಿದ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತರೂ, ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿಗಳೂ ಆದ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಸಗರ ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯ, ರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ, ಬಂಡಿಗುರಾಚಾರ್ಯ, ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯ ಜಾಗೀರದಾರ, ಡಿ ಗೋವಿಂದಪ್ಪ, ಮುಮ್ಮಡಿ ಶಿವಣ್ಣ, ಗಿರೆಪ್ಪ ತ್ರಿವೇದಿ, ಜನಾರ್ಧನ ಹಳಿಜೋಳ, ರಾಮಯ್ಯ ಕಲಕುಂಡಿ, ಅಷ್ಟಾವಧಾನಿ ನರಸಿಂಹ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಜಯತೀರ್ಥಾಚಾರ್ಯ ಮಣ್ಣೂರ, ಹೆಬ್ಬಾಳ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ರಾಮಣ್ಣ ಬೋಡಾ ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಸ್ಥಾಪನೆಯಿಂದ ಮೊದಲ್ಗೊಂಡು ೨೦೧೦ ರ ಜನವರಿ ೨೨ ರಂದು ಅವರು ನಿಧನವಾಗುವವರೆಗೂ ಸಂಘದ ಸಮಸ್ತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ರಂಗಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡ ಈ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಸ್ಥಾಪಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಶ್ರೀ ರಾಮಣ್ಣ ಬೋಡಾ ಅವರು ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಗೊಂಡು ನಲವತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಆ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಸಂಘವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರು. ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟರು ಈ ಸಂಘದ ಸ್ಥಾಪಕ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡು ನಲವತ್ತು ವರ್ಷ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಇವರು ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಆಮೇಲೆ ಈ ಸಂಘದ ಗೌರವಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವೀ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವನ್ನು ಸದಾ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯಿಂದ ಇರಿಸಿ ಮುನ್ನಡೆಸಿದರು. ಈ ಸಂಘವು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ನಾಡಹಬ್ಬದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತ ಬಂದುದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಮೂಲಕವೇ ಕಲಬುರ್ಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸುರಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಪುರಸಭೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿರುವ ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಪಟ್ಟಣವು ತುಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯೇನಲ್ಲ. ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆ ಕಳೆದ ೬೭ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ, ಹಿಂದೆ ಸುರಪುರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜವಂಶ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಮುಮ್ಮಡಿ ರಾಜಾ ದೇವೀಂದ್ರ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ನಾಯಕ (೧೮೧೮–೧೮೨೭)ನ ಆಡಳಿತದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೮೨೨ ರಲ್ಲಿ ದೇವೀಂದ್ರ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ನಾಯಕನ ರಾಣಿಯಾಗಿದ್ದ ರಂಗಮ್ಮ ಒಳ್ಳೆಯ ಕವಯಿತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಅಂದಿನ ಆಕೆಯ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಸ್ಥಳವೇ ಇಂದಿನ ರಂಗಂಪೇಟೆ. ರಾಣಿ ರಂಗಮ್ಮನ ನೆನೆಪಿಗಾಗಿ ಈ ಊರಿಗೆ ಸುಮಾರು ೧೮೭ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ರಂಗಂಪೇಟೆ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ, ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ರಂಗಂಪೇಟೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘ, ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ನಾಡಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು ಒಂದು ಸಾಹಸವೇ ಸರಿ.

೪. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕೇಂದ್ರ ಶಕ್ತಿ

ಒಂದು ನಾಡಿನ ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತುಂಬ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುವವು. ಅದರಲ್ಲೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘಗಳು ವಹಿಸುವ ಪಾತ್ರ ತುಂಬ ಗಮನಾರ್ಹವಾದುದು. ಅವು ಜನರಲ್ಲಿ ಸದಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಸಾತ್ವಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬಿ ಅವರನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ನಾಗರಿಕರನ್ನಾಗಿಸುವವು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಸಾರಣೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವವು. ಇಂಥ ಸದಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸುವ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿಯ ಬಗೆಗೆ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿರಿಸಿಕೊಂಡು ರಂಗಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವು ೧೯೪೩ ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡಿತು. ಇದು ಅಂದಿನಿಂದ ಮೊದಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಂದಿನವರೆಗೆ ನಾಡಹಬ್ಬದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ವಿಜೃಂಬಣೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದರೊಂದಿಗೆ ಹಲವಾರು ಶ್ರೇಷ್ಠಮಟ್ಟದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತ ಬಂದುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ

ರಂಗಂಪೇಟೆ, ಸುರಪುರ ಪಟ್ಟಣಗಳು ಹಿಂದೆ ನಿಜಾಮನ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು 'ಮೊಗಲಾಯಿನಾಡು' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು, ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ತುಂಬ ದುಸ್ತರವಾಗಿತ್ತು. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಸುವುದು, ಉಪನ್ಯಾಸಗಳ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ತುಂಬ ಸಾಹಸದ ಕೆಲಸಗಳೇ ಆಗಿದ್ದವು. ಶ್ರೀ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಮೂಲಕ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸತೊಡಗಿದ್ದು ಅವರ ಕನ್ನಡ ಪ್ರೇಮವನ್ನು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ಅವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸಿದರು. ಮೊದಲು ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕಟ್ಟಡ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಈಗ

ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ ವಿಶಾಲ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಈ ಸಂಘದ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ, ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿವೆ. ಈ ಸಂಘದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಐದು ಲಕ್ಷ ಧನ ಸಹಾಯ ನೀಡಿದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರದ ಗುಲಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಅನ್ಬುಕುಮಾರ ಅವರು ರಂಗಂಪೇಟೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘ ಹಾಗೂ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವು ದಿನಾಂಕ ೨೪-೯-೨೦೦೯ ರಂದು ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ನಾಡಹಬ್ಬದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ, ಹೀಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವರು, "ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಅಮೋಘವಾಗಿವೆ. ನಿರಂತರ ೬೭ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾಡಹಬ್ಬ ಆಚರಿಸುತ್ತ ಬಂದಿರುವುದು ವಿಶೇಷ. ಮೂಲತಃ ತಮಿಳು ನಾಡಿನವನಾದ ನಾನು ಕೇವಲ ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದೇನೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಸರಳ, ಸುಂದರವಾಗಿದೆ, ಎಂ.ಆರ್. ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರ ಸೇವೆ ಶ್ಲಾಘನೀಯ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಉಳಿವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿರುವ ಸಂಘದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಿ.ಆರ್.ಜಿ.ಎಫ್. ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅನುದಾನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಂಘದ ಗ್ರಂಥಾಲಯಕ್ಕೆ ೨೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅನುದಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು" ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಬಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘ ಹಾಗೂ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿದ್ದು ಶ್ಲಾಘಿಸಿದ್ದು ಸ್ಮರಣಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಮುಡಿಸಿದ ಗರಿಗಳಿಂತಿವೆ, ಈ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮಾತುಗಳು, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಆರ್. ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಸ್ನೇಹ ಜೀವಿಗಳು, ಅಜಾತ ಶತ್ರುಗಳು, ಅವರಿಗೆ ಹಿರಿಯರೂ, ಕಿರಿಯರೂ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಆತ್ಮೀಯರೇ, ಅವರು ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಹಮ್ಮು-ಬಿಮ್ಮು ಇಲ್ಲದೆ ಬೆರೆಯ ಬಲ್ಲವ ರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರದು ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಮುಗ್ಧ ಮನಸ್ಸು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಹದಗೊಂಡಿತ್ತು. ಸುಸಂಸ್ಕೃತವಾಗಿತ್ತು. ಇದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನವರಾಗಿದ್ದರು. ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವರೇನು ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಚಹರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ತೆಳ್ಳನೆಯ ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ದೇಹ ಅವರದು. ಅವರ ವೇಷಭೂಷಣವಂತೂ ತುಂಬ

ಸಾದಾ. ಖಾದಿ ನೆಹರೂ ಶರ್ಟು, ಖಾದಿ ಧೋತರ, ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಗಾಂಧಿ ಟೋಪಿ ಇವು ಅವರ ಉಡುಪುಗಳು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಕೆಚ್ಚು, ಸ್ವಾಭಿಮಾನ, ಭಾಷಾಭಿಮಾನ ಹಾಗೂ ಸಾತ್ವಿಕ ಶಕ್ತಿ ಅಡಗಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸುವೆವು. ಅವರ ಜೀವನ ಸರಳ, ಶುಚಿತ್ವದಿಂದ ಕೂಡಿದುದಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಧರಿಸುವ ಸಾದಾ ವೇಷಭೂಷಣಗಳಂತೆ ಅವರ ಗುಣ ಸ್ವಭಾವವೂ ನಿರ್ಮಲವಾದುದಾಗಿತ್ತು ನೇರವಾದುದಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೊಂದು, ಮುಂದೊಂದು, ಎಂಬುದು ಅವರತ್ತ ಸುಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸರಳತೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೆ ಅವರು ಹೆಸರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಯ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವಲಾಭ ಸ್ವಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದವರು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘಕ್ಕೂ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೂ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧ ಬೆಸೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿತ್ತು. ಈ ಸಂಘದ ಮೂಲಕ ಅವರು ಅನೇಕ ಬರಹಗಾರರನ್ನು ಕವಿ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತಂದಿರುವರು. ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಸುಪ್ತ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿರುವರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ ನಂತರ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು 'ಅರುಣ' ವೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಕೈ ಬರಹದ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರ ತರ ತೊಡಗಿದರು. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಯುವಕವಿಗಳು, ಬರಹಗಾರರು ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸತೊಡಗಿದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಲೇಖಕರಿಗೆ ತುಂಬ ಉತ್ತೇಜನ ದೊರಕಿತು. ಅನೇಕ ಕವಿಗಳನ್ನು ಲೇಖಕರನ್ನು ಹಿಂದುಳಿದ ಈ ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿತು. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಜಯತೀರ್ಥಾ ಚಾರ್ಯರಿಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಪರ್ಯಂತ ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ನಡೆಯಿತು.

ಈ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವು ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತರ, ವಿದ್ವಾಂಸರ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು, ಆಗ ಕೆಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಶಿಕ್ಷಕರು, ಈ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿ ರವಿವಾರದಂದು ಹಳಗನ್ನಡ , ನಡುಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ವಾಚಿಸುವ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವ ಪರಿಪಾಠ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇದು ಅವರಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿತು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೇಂದ್ರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ನಡೆಸುವ ಕನ್ನಡ ಕಾವ, ಜಾಣ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂಡ್ರಲು ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವು ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿತು. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಕೂತು

ಪಾಸಾದುದುಂಟು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಹಿಂದೆ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಹಿರಿಯರು ಕಿರಿಯರು ಎನ್ನದೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು, ಹುಮ್ಮಸ್ಸನ್ನು ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ವತಃ ಅವರು ಸಾಹಿತಿಗಳಾಗಿರದಿದ್ದರೂ ಸದಾ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಒಡನಾಟದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು ಅವರು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸ್ವತಃ ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ – ಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ, ಬರೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಆಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಹಲವಂದದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಬರಿಯ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಆಡದೆ, ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಾಡ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದರು.

ತನ್ಮೂಲಕ ಸುರಪುರದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರು. ದೇಶದ ಯಾವುದೇ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಖಿಲಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಜರುಗಿದರೂ ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪದೇ ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದುದುಂಟು. ಕಂಚಿನ ಕಂಠವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟರು ಶ್ರುತಿ ಸುಭಗವಾಗಿ, ಭಾವಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಚನ – ಕೀರ್ತನೆ ಹಾಗೂ ಭಾವ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಸುಮಧುರವಾಗಿ ಹಾಡಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು . ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿ ಕಾರ್ಯ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅವರು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲಿಟ್ಟ ಪ್ರೀತಿ ನಿಷ್ಠೆ ಅನನ್ಯವಾದುದಾಗಿತ್ತು.

ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಉತ್ಸವ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ:

೧. ಐದು ದಿನ ನಡೆಯುವ ನಾಡಹಬ್ಬದ ಉತ್ಸವ.
೨. ವಸಂತ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವ
೩. ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ
೪. ಮಿರಿಯಾಲ ರಂಗಯ್ಯ ಸ್ಮಾರಕ ದತ್ತಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಲೆ
೫. ಹೇಮಂತ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಲೆ
೬. ರಾಷ್ಟ್ರ ನಾಯಕರ ಜಯಂತಿ ಉತ್ಸವಗಳು.

ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವು ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ ನಡೆಸುತ್ತ ಬಂದ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ, ಆಕರ್ಷಕ ಹಾಗೂ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೆಂದರೆ 'ನಾಡ ಹಬ್ಬ ಮಹೋತ್ಸವ' ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘ ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರಾಂತ ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಲೇಖಕರು, ಗಣ್ಯರು, ಕವಿಗಳು ಹಾಗೂ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ

ಗೌರವದಿಂದ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಅವರಿಂದ ನಾಡು, ನುಡಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಾಣಿಜ್ಯ, ಕಲೆ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಂತಾದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತ ಬಂದುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. 'ನಾಡ ಹಬ್ಬದ ಉತ್ಸವ' ಸುರಪುರ ಹಾಗೂ ರಂಗಂಪೇಟೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ಅದೊಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಾರಾಧನೆ, ರಸದೂಟವೇ ಸರಿ. ಇದುವರೆಗೆ ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವು ಮುನ್ನೂರಾ ಅರವತ್ತಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಜನ ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನು, ಗಣ್ಯರನ್ನು, ಕವಿ ಕಲಾವಿದರುಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದೆ. ಈ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದ ಗಣ್ಯರಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ (೧೯೪೩), ಪೂಜ್ಯ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಅಪ್ಪ(೧೯೪೫), ಬುರ್ಲಿ ಬಿಂದು ಮಾಧವ (೧೯೪೨) ಬಸವರಾಜ ನಾಗೂರ (೧೯೪೯), ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮಾ (೧೯೫೧) ಕಾ.ಸ. ಧರಣೇಂದ್ರಯ್ಯ (೧೯೫೨), ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಬಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣರಾವ್ (೧೯೫೩), ಸಿ.ಕೆ. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ (೧೯೫೨) ಹೇಮಂತ್ ಕುಲಕರ್ಣಿ (೧೯೫೨) ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ (೧೯೫೩), ಜಯದೇವಿ ತಾಯಿ ಲಿಗಾಡೆ (೧೯೫೪), ಮಾನವಿ ನರಸಿಂಗರಾವ್ (೧೯೫೪), ಕೆ.ವಿ. ರಾಘವಾಚಾರ್ (೧೯೫೪), ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ(೧೯೫೬, ತವಗ ಭೀಮಸೇನ ರಾವ್ (೧೯೫೬), ಕೆ ಮುದ್ದಣ್ಣ, (೧೯೫೬) ಸುಮತೀಂದ್ರ ನಾಡಿಗ (೧೯೫೭) ಸಿಂಪಿ ಲಿಂಗಣ್ಣ (೧೯೫೯), ಎಂ.ಎಸ್. ಮಹಾಂತಯ್ಯ (೧೯೫೯), ವಿ. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ (೧೯೫೯), ಶಾಂತಯ್ಯ (೧೯೫೯), ತಿ ತಾ, ಶರ್ಮಾ (೧೯೬೧), ತೀ, ನಂ, ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ (೧೯೬೨), ಕಡೆಂಗೋಡ್ಲು ಶಂಕರಭಟ್ಟ (೧೯೬೩), ಮುದೇನೂರ ಸಂಗಣ್ಣ (೧೯೬೪), ಡಿ, ದೇವರಾಜ ಅರಸ (೧೯೬೩), ಸಿದ್ದವ್ವನ ಹಳ್ಳಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ (೧೯೬೩), ಇಟಗಿ ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾವ್ (೧೯೬೪), ಟಿ.ಎಸ್. ಅನಂತರಂಗಾ ಚಾರ್ಯ (೧೯೬೫), ಬೀಚಿ (೧೯೬೫), ಎಸ್.ವಿ. ರಂಗಣ್ಣ (೧೯೬೫), ಎಂ.ಜಿ. ಬಿರಾದಾರ (೧೯೬೫), ಮಿರ್ಜಿ ಅಣ್ಣಾರಾಮ (೧೯೬೬), ಶರಣ ಬಸವಪ್ಪ ಅಪ್ಪ (೧೯೬೬), ಶಶಿಕಲಾ ಮೋಳದಿ (೧೯೬೭), ಚಲನಚಿತ್ರ ನಟ ಉದಯಕುಮಾರ (೧೯೬೯), ನಾಟಕ ಕರ್ತೃ ಎಚ್.ಎನ್. ಹೂಗಾರ (೧೯೬೯), ಜಯ ತೀರ್ಥರಾಜ ಪುರೋಹಿತ (೧೯೬೮), ಮಾತೆ ಮಹಾದೇವಿ (೧೯೭೦), ಎಸ್.ಕೆ. ಕುಲಕರ್ಣಿ (೧೯೭೧), ಶಾಂತರಸ (೧೯೬೯), ಪ್ರಭುಲಿಂಗಯ್ಯ ಮಲ್ಲಾಪುರ (೧೯೭೦), ಬಿ.ಟಿ. ಸಾಸನೂರ (೧೯೭೨), ಬಿ.ವಿ. ಮಲ್ಲಾಪುರ (೧೯೭೨) ಎಂ.ಎಸ್. ಲಠ್ಠೆ (೧೯೭೨), ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ (೧೯೭೩), ಪಾಟೀಲ ಪುಟ್ಟಪ್ಪ (೧೯೭೪),

ರಂ.ಶ್ರೀ. ಮುಗಳಿ (೧೯೭೪), ಜಿ ನಾರಾಯಣ(೧೯೭೪), ಸೀತಾರಾಮ ಜಾಗೀರದಾರ (೧೯೭೭) ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿ (೧೯೭೮), ಬಿ.ಟಿ. ಲಲಿತಾ ನಾಯಕ (೧೯೭೮), ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸಿಂದಗಿ (೧೯೭೫), ಬಿ.ಬಿ.ಹೆಂಡಿ (೧೯೭೫), ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಕಿತ್ತೂರ (೧೯೭೬), ಬಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ (೧೯೭೯), ವಿಜಯ ಸಾಸನೂರ (೧೯೮೦), ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಕುಸನೂರ (೧೯೭೭), ಅಣ್ಣೂ ಗುರುಜಿ (೧೯೭೭), ಭುಜೇಂದ್ರ ಮಹಿಷಿವಾಡಿ (೧೯೭೮), ರಾ.ಶಾ. ಚುಳಕಿ (೧೯೮೧), ಉಷಾ ಶರ್ಮ (೧೯೮೨), ವಿ. ಶಿವಾನಂದ(೧೯೮೦), ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಹಿರೇಮಠ (೧೯೮೦), ಎಸ್.ಎಂ. ವೃಷಭೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿ (೧೯೭೯), ಎಮ್.ಎಸ್. ಸುಂಕಾಪುರ (೧೯೮೧), ಈಶ್ವರಚಂದ್ರ ಚಿಂತಾಮಣಿ (೧೯೮೧), ಸಂಗಮನಾಥ ಹಂಡಿ (೧೯೮೧), ಎಸ್.ಆರ್. ಗುಂಜಾಳ (೧೯೮೨), ಎಂ.ವಿ. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ (೧೯೮೪), ಹನುಮಾಕ್ಷಿ ಗೋಗಿ (೧೯೮೪), ಸ್ವಾಮಿರಾವ್ ಕುಲಕರ್ಣಿ (೧೯೮೪), ರಾ.ಯ. ಧಾರವಾಡಕರ (೧೯೮೫), ನಾಗಲೋಟಿಮಠ (೧೯೮೭), ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ(೧೯೮೭), ಕೃಷ್ಣ ಕೊಲ್ಹಾರ ಕುಲಕರ್ಣಿ (೧೯೮೮), ಸರೋಜಿನಿ ಚವಲಾರ (೧೯೮೯), ಮಾಲತಿ ಪಟ್ಟಣ ಶೆಟ್ಟಿ (೧೯೯೦), ಬಸವರಾಜ ಮಲಶೆಟ್ಟಿ (೧೯೯೦), ವ್ಹಿ.ಜಿ. ಪೂಜಾರ (೧೯೯೦) ಸೂರ್ಯನಾಥ ಕಾಮತ್(೧೯೯೩), ಈಶ್ವರಯ್ಯ ಮಠ (೧೯೯೨), ಬಿ.ಪಿ. ಹೂಗಾರ (೧೯೯೩), ಎಸ್.ಎಂ. ಹಿರೇಮಠ (೧೯೯೩), ಎಂ.ಎಸ್. ವಾಲಿ (೧೯೯೪), ಎನ್.ಬಿ.ಬುಳ್ಳಾ (೧೯೯೫), ಸಿ. ನಾಗಭೂಷಣ (೧೯೯೫), ಬಿ.ಸಿ. ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರಪ್ಪ (೧೯೯೭), ಕಾಶೀನಾಥ ಅಂಬಲಗಿ (೧೯೯೮), ಗಂಗಮ್ಮ ಸತ್ಯಂಪೇಟೆ (೧೯೯೮), ಸುರೇಶ ಹೇರೂರ (೧೯೯೯), ರಾಜಶೇಖರ ಬಡಿಗೇರ (೨೦೦೦), ಡಿ.ಎಚ್. ಶಂಕರಮೂರ್ತಿ (೨೦೦೧), ಗವಿಸಿದ್ದಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ (೨೦೦೧), ಹೇಮಂತ ಕೊಲ್ಲಾಪುರ (೨೦೦೨), ಮೀನಾಕ್ಷಿಬಾಳಿ (೨೦೦೩), ಶಾಂತಿನಾಥ ದಿಬ್ಬದ (೨೦೦೩), ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಹೊರಕೇರಿ (೨೦೦೩), ಮುಂತಾದವರು ಪ್ರಮುಖರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದುದಲ್ಲದೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವನ್ನು ಕಂಡು ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಹಸ್ತಾಕ್ಷರದಿಂದ ಬರೆದುದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ, ರಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವು ನಾಡಹಬ್ಬದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಜೊತೆಗೆ ವರ್ಷದುದ್ದಕ್ಕೂ ವಸಂತ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಲೆ, ರಾಷ್ಟ್ರನಾಯಕರ ಜಯಂತ್ಯೋತ್ಸವ ಹಾಗೂ ಮಿರಿಮಾಲ ರಂಗಯ್ಯಸ್ಮಾರಕ ದತ್ತಿ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸುಪ್ತವಾದ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಹೊರಹಾಕುವಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಘವು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗಾಗಿ

ಪ್ರಬಂಧ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಭಾಷಣ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಆಶುಭಾಷಣ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಸಂಘದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ವಾಚನಾಲಯ ಹಾಗೂ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರ ತಲೆ ಎತ್ತಿವೆ. ವಾಚನಾಲಯಕ್ಕೆ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ, ವಾರಪತ್ರಿಕೆ, ಹಾಗೂ ಹೊಸ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ದಿನಾಲು ಸಾಯಂಕಾಲ ವಾಚನಾಲಯ ತೆರೆದಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತರು ಪಡೆಯುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಾಚನಾಲಯವು ಎರಡು ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ದಾನಿಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಅಪಾರ ಶ್ರಮ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವು ಹುಟ್ಟುವಾಗಲೇ ಅದರ ಜೊತೆಗಿದ್ದು ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಅದನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ವರ್ಷದ ಯುವಕ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಇದೀಗ ಎಂಬತ್ತೆಂಟು ವಸಂತಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ನಿಧನರಾದರು. ಇಂದಿಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿರಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಇವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಸುರೇಶ ಸಜ್ಜನ ಅವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವನ್ನು ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರುವಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾದವರು ಶಾಂತಪ್ಪ ಬೂದಿಹಾಳ, ಹಾಗೂ ನಾಗಣ್ಣ ತ್ರಿವೇದಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನೆ ಸಂಸಾರಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಷ್ಟೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ದುಡಿಯುವ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ಇಂದಿಗೂ ರಂಗಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟರು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಘದಿಂದಾಗಿ ರಂಗಂಪೇಟೆಗೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ.

ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದೊಂದು ಕಟ್ಟಡ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದುದು ಒಂದು ಕೊರತೆಯಾಗಿತ್ತು ಇದೀಗ ಅದು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸಂಘವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಇದಕ್ಕೀಗ ಇಪ್ಪತ್ತೈದರ ತಾರುಣ್ಯ ಮರುಕಳಿಸಿದೆ. ನಲವತ್ತು ವರ್ಷ ಸುದೀರ್ಘ ಕಾಲ ಈ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ರಾಮಣ್ಣ ಬೋಡಾ ಅವರ ಮೊಮ್ಮಗ ಮಾಣಿಕ ಬೋಡಾ ತಮ್ಮ ಅಜ್ಜನ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಜಾಗೀರದಾರ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುರಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಶಾಸಕರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಜೂ ಗೌಡ ಅವರು ಈ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ದೇಣಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಸುರೇಶ ಸಜ್ಜನ ಅವರು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ದೇಣಿಗೆ ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಬಾಳುವ

ಭುವನೇಶ್ವರಿ ದೇವಿಯ ಸುಂದರ ಮೂರ್ತಿ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಘದ ಕಟ್ಟಡದ ವಿಸ್ತರಣೆಗೆ ಕಲಬುರ್ಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅನುದಾನ ನೀಡಿದೆ. ತರುಣರ ಹಿಂಡೇ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ ಸಂಘದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಜನ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೆ "ಇದೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ತಪಸ್ಸಿನ ಫಲ" ಎಂದರೆ ಅವರು ಇದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತ ಈ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ನನ್ನ ಹೆಗಲುಗೆ ಹೆಗಲು ಕೊಟ್ಟು ಸಂಘದ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸೇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳ್ತಾ ಇದ್ರು. ಮುಂದುವರೆದು ತಮ್ಮೊಡನೆ ಶ್ರಮಿಸಿದ ಮಾರ್ಕಂಡರಾವ್ ಹಳಿಜೋಳ, ಬೋಡಾ ರಾಮಣ್ಣ, ಆನ್ವರಿ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ, ರುದ್ರಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಕಲ್ಲುಂಡ ರಾಮಯ್ಯ, ಕೊಳ್ಳೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯ, ಬಂಡಿ ಗುರಾಚಾರ್ಯ, ಕಡಬೂರು ಗಿರಿಯಣ್ಣ, ಮೇಲಗಿರಿರಾವ್, ಡಿ. ಗೋವಿಂದಪ್ಪ, ಜನಾರ್ಧನ ಹಳಿಜೋಳ, ಗುಲಾಮ ರಸೂಲ್, ಮುಮ್ಮಡಿ ಶಿವಣ್ಣ, ಪ್ರಧಾನಪ್ಪ ಪಾಣಿಭಾತೆ, ಕರಿಬಸಪ್ಪ ಕಡೇಚೂರ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರ ಸೌಜನ್ಯಶೀಲ, ವಿನಯ ಶೀಲ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಪ್ರಪೂರ್ಣವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಜ್ವಲಂತ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಸದಾ ಬಸವಣ್ಣನವರ "ಮಾಡಿದೆನೆಂಬುದು ಮನದಲ್ಲಿ ಹೊಳೆದರೆ ಏಡಿಸಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಶಿವನ ಡಂಗುರ" ಎಂಬ ವಚನವನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ನಡೆದವರು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವು ವಾಚನಾಲಯ ಹಾಗೂ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರ (ಗ್ರಂಥಾಲಯ)ವನ್ನು ನಡೆಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕೂ ಕೈ ಹಾಕಿ ಇದುವರೆಗೆ ಹದಿಮೂರು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಓದುಗರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪುನರ್ ಮುದ್ರಣದ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಅವೆಂದರೆ, 'ಜೀನನ ಸಂಸಾರ' ಸಾಹಿತ್ಯ ಸುಧೆ. 'ಬೃಂದಾವನ' 'ರಕ್ತಾಭಿಷೇಕ'. 'ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪರಿಚಯ' ಮತ್ತು 'ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದ ಸಪ್ತರ್ಷಿಗಳು' ಇವು ಮುಖ್ಯವಾದುವು. ಶ್ರೀ ಪಿ.ಎಂ. ಗಲಗಲಿ ಅವರಿಂದ ರಚನೆಗೊಂಡ 'ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದ ಸಪ್ತರ್ಷಿಗಳು' ಪುಸ್ತಕವು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಹತ್ತನೆಯ ತರಗತಿಯ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಮ ಜಾಗೀರದಾರ ಅವರು ಬರೆದ 'ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪರಿಚಯ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಗ್ರಂಥವೆಂದು ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವು ಸದಾ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದುದೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್.ಸಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ತೋರಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಗದು ಬಹುಮಾನ ನೀಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತರುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಸದರೀ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಈ ನಗದು ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಸ್ವಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ನೀಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೇರಣೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ತುಂಬುತ್ತ ಬಂದವರು ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆ ಮೂಡಲು ಇಂಥ ಪ್ರತಿಭಾ ಪುರಸ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ತುಂಬ ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗುವವು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ನಾಡು ನುಡಿಗೆ ಗಣನೀಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಹಿರಿಯರಿಗೂ ಆಗಾಗ ಸನ್ಮಾನ ಸಮಾರಂಭಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಗೌರವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಸತ್ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವು ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತರುತ್ತ ಬಂದುದು ತುಂಬ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಕಳೆದ ಅರವತ್ತೇಳು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದೀಗ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಕಟ್ಟಡದ ವಿಸ್ತರಣೆಗೆ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅನುದಾನ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ೧೯೯೨ರಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಘವು ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದಾಗಿ ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅದು ತನ್ನ ಐವತ್ತನೇ ವರ್ಷಾಚರಣೆಯನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದು ವಜ್ರಮಹೋತ್ಸವದ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ "ವಜ್ರ ದೀಪ್ತಿ"ಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಹೊರತಂದಿತು. ಈ ವಜ್ರ ಮಹೋತ್ಸವದ ಉತ್ಸವಾಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಮೈಸೂರಿನ ಖ್ಯಾತ ಸಂಶೋಧಕರಾದ ಸೀತಾರಾಮ ಜಾಗೀರದಾರ ಅವರು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಟೀಲ ಅಪ್ಪಾರಾವ್ ಅಕ್ಕೋಣಿ, ಡಿ.ಬಿ. ನಾಯಕ. ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ–ಭಾರದ್ವಾಜ್, ಶೈಲಜಾ ಉಡಚಣ, ವಸಂತ ಕುಷ್ಟಗಿ. ಎಂ ಎಸ್ ಲಠ್ಠೆ, ಸುರೇಶ ಹೇರೂರು, ಆರ್. ರೇವಣ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ, ಜಯಶ್ರೀ ದಂಡೆ, ಶೈಲಜಾ ಕೊಪ್ಪರ. ಸುಮತೀಂದ್ರ ನಾಡಿಗ, ಕುಸುಮಾ ಕೊಟ್ರೇಶ ಸಜ್ಜನ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಮಂಗಳ ಮೂರ್ತಿ, ಈಶ್ವರಯ್ಯ ಮಠ ಮುಂತಾದ ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಗಣ್ಯರು ಆಗಮಿಸಿ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಮರೆಯಲಾರದ ಮಹಾನುಭಾವರು ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ವಿಜೇತರು – ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದರು. ಶಾಲಾ–ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭರತನಾಟ್ಯ, ಜನಪದ ಗೀತಗಳ ನೃತ್ಯ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಜನಮನವನ್ನು ರಂಜಿಸಿದರು. ಎರಡು ದಿನಗಳ ಪರ್ಯಂತ ನಡೆದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿ ಮಹೋದಯರನ್ನು, ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸದೇ ಇದ್ದುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಯುವ ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ನೀಡಿದುದು ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕುದಾಗಿದೆ. ಈ ವಜ್ರ ಮಹೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಸಹಕರಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾದವರೆಂದರೆ ಪ್ರಲ್ಹಾದರಾವ್ ಕುಳಗೇರಿ ಶಾಂತಪ್ಪ ಬೂದಿಹಾಳ, ನಾಗಪ್ಪ ತ್ರಿವೇದಿ, ಸೋಮಶೇಖರ ಶಾಬಾದಿ, ಮಾಣಿಕರಾವ್ ಬೋಡಾ, ದತ್ತು ಮಹೇಂದ್ರಕರ, ಜಿ. ಭೀಮಪ್ಪ ಜನಾರ್ಧನ ವಿಭೂತೆ ಅಯ್ಯಣ್ಣ ಚೆನ್ನಪ್ಪ ಗೋಳ, ತಿರುಮಲರಾವಾ ಆವಂಟಿ. ಸುರೇಶ್ ಸಜ್ಜನ ಮುಂತಾದವರು. ಇವರೆಲ್ಲರು ಸೇರಿಕೊಮಡು ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರ ಕನಸನ್ನು ನನಸು ಮಾಡಲು ಶ್ರಮಿಸಿರುವರು. ಇವರೆಲ್ಲರ ಸಹಾಯ – ಸಹಕಾರವನ್ನು ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಮೂಲಕ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಸದೃಢವಾಗಿ ಕೆಳಹಂತದಿಂದ ಕಟ್ಟುವ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸುತ್ತ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಕಾರ್ಯಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದರು ಇವರ ಕಾರ್ಯ ರಂಗಂಪೇಟೆ ಹಾಗೂ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದುದು. ಇವರಿಗೆ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಜನ ಮನ್ನಣೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಸಮಸ್ತ ಜನ ಇವರನ್ನು ಇವರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ತುಂಬ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಸ್ಮರಿಸುವರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವು ವಜ್ರಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ೨೦೦೪ರಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಕನ್ನಡದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೆನೆದು ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರ ನಾಥ ಸುಗೂರ ಮಠ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಕಕ್ಕುಲಾತಿಯನ್ನು 'ಕಲಶ ಹೊದ್ದ' ಎಂಬ ಕವನ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿರುವರು. ಆ ಕವನವನ್ನಿಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬಹುದು.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಚೇತನಕೆ, ಬಗೆ ತಂಪ ಚಿಗುರಿಸಲು
ಗಾಲಿಯಾಗುತ ನಡೆದ, ಬದುಕನೊಡ್ಡಿ
ಕನ್ನಡದ ಗುಡಿಕಟ್ಟಿ, ಕನ್ನಡಕೆ ಮುಡುಪಾದ
ಶ್ರೀ ಎಂ.ಆರ್. ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ.

ತನ್ನ ಕನಸಿನ ಬುತ್ತಿ ಮನೆಮನೆಗೆ ತಲುಪಿಸಲು
ನಾಡಹಬ್ಬದ ದಿಕ್ಕು ದಾರಿ ತೆಗೆದ
ನಾಡ ನುಡಿಯ ಸೇವೆಗೆ, ಎಲ್ಲರನ್ನು ಕರೆ ಕರೆದು
ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಹುದ್ದೆಯನೇರಿ, ಗರುವ ಮೆರೆದ

ಈ ಬಯಲು ಜನಮನಕೆ, ಸವಿಯಾದ ಛವಿಯಾದ
ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತೆಯಲಿ ದಾಖಲಾದ
ಕನ್ನಡಕೆ ಸಣ್ಣಾಗಿ, ಕನ್ನಡಕೆ ಹಣ್ಣಾಗಿ
ವಜ್ರಮಹೋತ್ಸವದ ಕಲಶ ಹೊದ್ದ

ನಿಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ಗುರಿಗೆ, ದುಡಿದಿರಿ ಧೃತಿಗೆಡದಲೆ
ಬಾಳು ಶತಶತ ವರುಷ, ಹರುಷ ಹರುಷದಲೆ.

೫. ಕನ್ನಡದ ಕಟ್ಟಾಳು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವಕನ ಸಾಧನೆಗಳು

ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿದ ಕನ್ನಡದ ಕೆಲಸಗಳು ಮರೆಯಲಾರದಂಥವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನಿಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬಹುದು.

೧. ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯು ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿದ್ದಾಗ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜನರ ಮನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ಭಿತ್ತುಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಶ್ರಮಿಸಿ ಅದು ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲರ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿರುವರು.

೨. ವಾಚನಾಲಯಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ದಿನ ಪತ್ರಕೆಗಳನ್ನು, ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಾಸಿಕಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ವಾಚಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಮೂಲಕ ಶೆಟ್ಟರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಪಾರ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡರು.

೩. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಕಾವ, ಜಾಣ, ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂಡ್ರಿಸಿ ಪಾಸಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಶ್ರಮಿಸಿದರು.

೪. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಅನೇಕ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಐದು ದಿನ ಪರ್ಯಂತ ಆಚರಿಸುವ ನಾಡಹಬ್ಬ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದುದು. ಈ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಅವರು ದೂರ ದೂರದಿಂದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದರು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ನಡೆಸುವ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ, ಸ್ಮಾರಕೋಪನ್ಯಾಸ, ವಸಂತ

ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಹಾಗೂ ಕವಿಗೋಷ್ಠಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನೆರವೇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟರು ಆಗಿದ್ದರು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಅವರೇ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು, ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿದ್ದರು.

೫. ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಬರೆದಿದ್ದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಅವರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಂದ ಬರೆಸಿದ್ದೇ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು, ಅವರು ನಾಲ್ಕಾರು ಲೇಖನಗಳು, ಮೂರ್‍ನಾಲ್ಕು ಕವನಗಳು ಮತ್ತು ಮೂರ್‍ನಾಲ್ಕು ಕತೆಗಳು. ಆದರೆ ಅವರು ಸದಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿ ಕೊಂಡದ್ದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಓದು ಅವರ ಮೆಚ್ಚಿನ ಹವ್ಯಾಸ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ, ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ ಮತ್ತು ಕವಿಗೋಷ್ಠಿಗಳಿಗೆ ಅವರು ತಪ್ಪದೇ ಹಾಜರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಾರಾಧನೆ ಅವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದುದು. ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕಂಡರಂತೂ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಹಿಗ್ಗು. ಇವು ಅವರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲಿಟ್ಟ ಅನನ್ಯ ಶ್ರದ್ಧೆ, ನಿಷ್ಠೆಗೆ ಜ್ವಲಂತ ನಿದರ್ಶನಗಳಾಗಿವೆ.

೬. ಬರಹಗಾರರಿಗೆ, ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಇವರು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದುದಲ್ಲದೆ, ಅವರು ಬರೆದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶನಪಡಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಅವರು ಈವರೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ತಂದೆಯವರ ಸ್ಮಾರಕದ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಹದಿಮೂರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಅವು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

೧. ಮಧುರ ಮಿಲನ (ಕಥಾ ಸಂಕಲನ) (೧೯೪೪) – ಪ್ರಕಾಶಕರು, ಕನ್ನಡ ಸಂಘ
೨. ಜೀವನ ಸಂಸಾರ (ನಾಟಕ) ಸಗರ ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯ ಇನಾಂದಾರ (೧೯೪೬)
೩. ಕವನ ಕುಸುಮ–ಸಂಪಾದನೆ– ಎಂ, ಆರ್, ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ (೧೯೫೫)
೪. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸುಧೆ (ಪ್ರಬಂಧ ಸಂಕಲನ) ಸಂ; ರಾಘವೇಂದ್ರ ಕಟ್ಟಿ– (೧೯೬೪)
೫. ಬೃಂದಾವನ (ಕವನ ಸಂಗ್ರಹ) ಸಂ; ರಾಘವೇಂದ್ರ ಕಟ್ಟಿ– (೧೯೬೫)
೬. ರಕ್ತಾಭಿಷೇಕ (ನಾಟಕ) ಆರ್, ರೇವಣ ಸಿದ್ದಯ್ಯ (೧೯೬೭)

೭. ಕಾವ್ಯಶ್ರೀ (ಕವನ ಸಂಕಲನ) ಸಂ; ವಸಂತ ಕುಷ್ಟಗಿ (೧೯೭೦)

೮. ಗುಲಾಬಿ ಗೊಂಚಲು (ಮಕ್ಕಳ ಕವಿತೆಗಳು) ಪ್ರಕಾಶಕರು ಕನ್ನಡ ಸಂಘ (೧೯೭೩)

೯. ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪರಿಚಯ- ಸೀತಾರಾಮ ಜಾಗೀರದಾರ (೧೯೭೮)

೧೦. ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದ ಸಪ್ತರ್ಷಿಗಳು - ಪಿ.ಎಂ.ಗಲಗಲಿ (೧೯೮೦)

೧೧. ಮೆಡೋಸ್ ಟೇಲರ್- ಡಾ|| ಆರ್.ಎಸ್. ಚುಳಕಿ - (೧೯೮೯)

೧೨. ಋಣಾನುಬಂಧ (ನಾಟಕ) - ಡಾ|| ಆರ್.ಎಸ್. ಚುಳಕಿ (೧೯೮೯)

೧೩. ಸೊಹರಾಬ ರುಸ್ತುಂ (ನೀಳ್ಗವನ) - ಡಾ|| ಆರ್.ಎಸ್. ಚುಳಕಿ (೧೯೯೦)

೬. ಸಮಾಜ ಸೇವೆ : ಪ್ರೇರಣೆ – ಪ್ರಭಾವಗಳು

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ–ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಮಾಜ ಸೇವೆ, ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಜನ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಅವರು ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥರಗಳ ಜನತೆಯ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಅವರದು ನಿಸ್ವಾರ್ಥಸೇವೆ, ಪರೋಪಕಾರಿ ಗುಣ.

ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಗಾಢವಾದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದವರೆಂದರೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿ, ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತಿಗಳಾದ ಬೇಂದ್ರೆ, ಮಾಸ್ತಿ ಪ್ರೊ. ಎ.ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮುಂತಾದವರು. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಸಿದ ಚಳುವಳಿ ಹಾಗೂ ಅವರ ಸಾದಾ ಜೀವನ ಇವರ ಮೇಲೆ ಗಾಢವಾದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದುವು. ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಖಾದಿ ಧಾರಿಗಳಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರು. ಖಾದಿ ಧೋತರ, ಖಾದಿ ಅಂಗಿ ಹಾಗೂ ಖಾದಿ ಟೊಪ್ಪಿಗೆ ಇವು ಅವರ ವೇಷಭೂಷಣಗಳು. ಖಾದಿ ಮಲ್ಹಾರಿರಾವು ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಕೆಂಭಾವಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಜಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದ ಇವರು ತಮ್ಮ ಹದಿನಾರನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಲವು ಹೊಂದಿದರು. ಇವರು ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಗುರಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಖಾದಿ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದು ಖಾದಿ ಧಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಮೊದಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೊನೆಯುಸಿರು ಇರುವವರೆಗೂ ಖಾದಿ ಧಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಿಂದ ತುಂಬ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿದ್ದ ಇವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಸದಸ್ಯರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಸಂಘರ್ಷ ಹಾಗೂ ರಜಾಕಾರರ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಇವರು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದ್ದರು. ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಲೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ

ಹೋರಾಟಗಾರರಾಗಲೀ, ರಂಗಂಪೇಟೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರೆಲ್ಲರ ವಾಸ್ತವ್ಯ, ಆತಿಥ್ಯ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟರ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಶರಣ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಿದ ಅವರ ಮನೆ ದಾಸೋಹ ನಿಲಯದಂತಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಇವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಹೈದ್ರಾಬಾದಿನ ನಾನಲ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಇವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇವರು ದೇಶಭಕ್ತರೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರೇಮಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದರೆಂಬುದು ವಿದಿತವಾಗುವುದು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರೇಮಿ, ದೇಶ ಭಕ್ತರಾದಂತೆ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರೇಮಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಭಾವ ಅವರಿಗೆ ೧೯೪೧ರಲ್ಲಿ ಹೈದ್ರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಖಿಲಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಿಂದ ಆಯ್ತು. ಆಗ ಇವರು ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಎ.ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣದಿಂದ ತುಂಬ ಪ್ರಭಾವಗೊಂಡರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡರು. ಇವರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಧಾರ್ಮಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತ ಬಂದರು. ಅಂಥವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನಿಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬಹುದು.

೧. ಅಪ್ಪಟ ಖಾದಿ ಧಾರಿ ಹಾಗೂ ಗಾಂಧೀವಾದಿಗಳಾದ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಗುಲಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಸಂಘದ ಟ್ರಸ್ಟಿನ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

೨. ಸುರಪುರ ಪಂಚಾಂಗಕ್ಕೆ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ನಡುವೆ ಈ ಪಂಚಾಂಗವು ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ನಿಲ್ಲುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ ಜ್ಯೋತಿರ್ವಿದ್ವಾನ್ ಶೇಷಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಆ ಪಂಚಾಂಗದ ಮುದ್ರಣ ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟದ ಜವಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರೇ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಪಂಚಾಂಗಕ್ಕೆ ಪುನರ್ಜೀವನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದು ಸ್ಮರಣಾರ್ಹವಾಗಿದೆ.

೩. ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟರು ೧೯೩೪ರಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಹೋಗಿದ್ದ ದಿ. ಸುರಪುರ ಅರ್ಬನ್ ಕೋ. ಆಪರೇಟೀವ್ ಬ್ಯಾಂಕ ೧೯೯೦ರಲ್ಲಿ ನವೀಕರಣಗೊಂಡಾಗ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿದರು. ಇಂದು ಈ ಬ್ಯಾಂಕು

ಗುಲಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ಆದರ್ಶ ಬ್ಯಾಂಕು ಎಂದು ಹೆಸರು ಗಳಿಸಿದೆ.

೪. ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಹಾಗೂ ಕರ್ತವ್ಯ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಅರಿತ ಸುರಪುರ ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಜನರು ಇವರನ್ನು ಎರಡನೇ ಅವಧಿಗೆ ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಪುರಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಕಳಿಸಿದರು. ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷ ಇವರು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವರು.

೫. ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೆ ಆರ್ಯ ಸಮಾಜ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕ ಸಂಘ ವಿಶ್ವಹಿಂದೂ ಪರಿಷತ್ತುಗಳೊಂದಿಗೆ ಘನಿಷ್ಟ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇವರು ವಿಶ್ವಹಿಂದೂ ಪರಿಷತ್ತಿನ ತಾಲೂಕು ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ ಮಾರಿಷಸ್‌ದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಆರ್ಯ ಸಮಾಜದ ವಿಶ್ವ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಇವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.

೭. ಆಸಕ್ತಿ: ಓದುವ ಹವ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರೀತಿ

ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೆ ಎಳವೆಯಿಂದಲೂ ಓದುವ ಹವ್ಯಾಸ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಬಂದಿತ್ತು. ಅವರಿಗಿದ್ದ ಈ ಹವ್ಯಾಸದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೊಡಗೂಡಿ ಒಂದು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಂಡಳವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತ ಯುವ ಶಿಕ್ಷಕರು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಂಡಳದ ಉದ್ದೇಶ ಹಳಗನ್ನಡ, ನಡುಗನ್ನಡ, ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಫುಟವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮತ್ತು ಬಿಡಿ ಬಿಡಿಸಿ ಓದುವುದು ಮತ್ತು ಓದಿಯಾದ ನಂತರ ಆಯಾ ಪದ್ಯಗಳ, ಪ್ರಸಂಗಗಳ, ಭಾವ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳುವುದು ಒಟ್ಟು ಕಾವ್ಯದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಆ ಕಾವ್ಯಗಳು ಹೇಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿವೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸುವುದು ಹೀಗೆ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತ ಓದುವುದು, ಅರ್ಥೈಸುವುದು ತುಂಬ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದ ಕ್ರಮವೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟರು ಸರಿಯಾದ ಚಾಲನೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಪ್ರತಿ ರವಿವಾರ ಎಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತ ಗೆಳೆಯರು ಒಂದೆಡೆ ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಕೋಣೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ದಿನವಿಡೀ ಕಾವ್ಯಗಳ ವಾಚನ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಸಮಯವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಇನ್ನಿತರ ಕೆಟ್ಟ ಹವ್ಯಾಸಗಳತ್ತ ಹರಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಓದು, ಅನುಸಂಧಾನ, ಇವು ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಸದಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಸತ್ಪ್ರಜೆಯಾಗಿಸುವವು, ಸದಾಚಾರ, ಸಚ್ಚಾರಿತ್ರ್ಯವಂತನನ್ನಾಗಿಸುವವು, ಇದು ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಹಿಡಿಸಿತು. ಇದನ್ನವರು ತಪ್ಪದೇ ಹಾಗೆಯೆ ಬಹುಕಾಲ ಮುಂದುವರೆಸಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾವ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನ ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ, ರಾಘವಾಂಕನ 'ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯ, ಜನ್ನನ ಯಶೋಧರ ಚರಿತ್ರೆ, ಪಂಪನ ಭಾರತ, ಹೀಗೆ ಇಂಥ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಇನ್ನುಳಿದವರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು,

ಕೇಳುಗರಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಪಂಡಿತರೂ ಆಗಿದ್ದ ಸುರಪುರದ ಅಷ್ಟಾವಧಾನಿ ನರಸಿಂಹ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ರುದ್ರಸ್ವಾಮಿಗಳು ಈ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಂಡಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿದ್ದರು. ಇದು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಎಂಟು ಹತ್ತು ವರ್ಷ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ವಾಚನ ಮಾಡಿದ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾವ್ಯಗಳೆಂದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನ ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ ಪಂಪನ ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ, ಜನ್ನನ ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ, ರನ್ನನ ಸಾಹಸ ಭೀಮ ವಿಜಯ, ರಾಘವಾಂಕನ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಕಾವ್ಯ, ಕುವೆಂಪು ಅವರ "ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ" ಮುಂತಾದವು ಕುವೆಂಪು ಅವರ "ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ" ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅರ್ಧಕ್ಕೇ ಈ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಂಡಳದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಅದೇಕೋ ನಿಂತು ಹೋದವು ಇದು ನಿಂತು ಹೋದರೂ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಮೇಲೆ ತುಂಬಾ ಆದುದನ್ನು ನಾವೀಗ ಗುರುತಿಸುವೆವು. ಇಂದಿಗೂ ಹಳಗನ್ನಡದ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಓದುವ ಓದಿ ಅರ್ಥೈಸುವ ಕೆಲ ವಿದ್ವಾಂಸರು ರಂಗಂಪೇಟೆ – ತಿಮ್ಮಾಪುರ ಹಾಗೂ ಸುರಪುರ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತಾರೆ.

ಇಂಥ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿಯೆಂದರೆ ಶ್ರೀ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟರು ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಅವರು ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದುದ್ದು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲೆಯೇ. ಅವರು ದಿನಾಲು ಕನ್ನಡ ವೃತ್ತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ದೇಶದ ಆಗು ಹೋಗುಗಳ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಚಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲೂ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ನಡೆಯುತ್ತ ಬಂದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಪ್ರೀತಿ, ಪಂಚ ಪ್ರಾಣ, ಅವರು ಈ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಪವಿತ್ರ ತೀರ್ಥ ಯಾತ್ರೆಗಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ೧೯೪೧ರಲ್ಲಿ ಎ.ಆರ್. ಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಹೈದ್ರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು ಇದು ಅವರು ಮೊದಲು ಭಾಗವಹಿಸಿದ, ಹೋದ ಸಮ್ಮೇಳನ. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನ ಇವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಮೇಲೆ ಅಘಾಧವಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತು. ಮುಂದೆ ಅವರು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಬೇರೆಡೆಗೆ ನಡೆಯತ್ತ ಬಂದ ಎಲ್ಲಾ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಿಗೂ ತಪ್ಪದೇ ಹಾಜರಾಗುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಐವತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಯೊಂದನಿಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸ ಬಹುದು. ಬೀದರ ನಗರದಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನವು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ದಿನ ಮುಂಚೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರ ಮನೆ ಕಳುವಾಯ್ತು. ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹನ್ನೆರಡು ತೊಲಿ ಬಂಗಾರ, ಅಮೂಲ್ಯ ವಸ್ತುಗಳು, ನಗನಾಣ್ಯ, ಬಟ್ಟೆ ಬರೆ, ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕಳ್ಳರು ಒಯ್ದು ಬಿಟ್ಟರು. ಅವರ ಮನೆ ಮಂದಿಯೆಲ್ಲ ಖಿನ್ನತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದರು. ನೋವು – ನಿರಾಶೆ– ದುಃಖ ಇವರ ಮನೆಮಂದಿಗೆಲ್ಲ ಆಯ್ತು. ಆದರೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಅವರು ಸ್ಥಿತ ಪ್ರಜ್ಞರಂತೆ ಮೌನವಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಅವರು ಎಂದಿನಂತೆ ಬೀದರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಅವರ ಪತ್ನಿ ನಾಗಮ್ಮನವರು ಇದೇನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರ ಕಳುವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ ನೀವು ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಬೀದರಿಗೆ ಹೋಗುವ ಸಿದ್ದತೆ ನಡೆಸಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮಗೆ ಬಂಗಾರವು ಕಳುವಾದುದರ ಬಗೆಗೆ ಅಸಮಾಧಾನ, ದುಃಖ ಆಗಿಲ್ಲವೇ? ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭ ದಲ್ಲೂ ನಿಮಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನವೇ ಬೇಕಾಯಿತೇನು? ಅಸಮಾಧಾನ ಅದುಮಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದು ಹೇಗೆ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿರಿ? ಎಂದು ಕೇಳುವಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಶೆಟ್ಟರು "ನನ್ನ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು, ದುಃಖವನ್ನು, ಕಳೆಯುವ ಸ್ಥಾನ ಅದೊಂದೇ, ಅದೆಂದರೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಹೀಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಅವರು ಈ ಬಗೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು, ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು.

೮. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು, ಸಂದರ್ಭಗಳು

ರಂಗಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವು ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರ ಜೀವನದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವೇ ಆಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯೇನಲ್ಲ. ಸಂಘದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೆಟ್ಟರ ಸಕ್ರಿಯ ಪಾತ್ರ ಇದ್ದದ್ದೇ. ಈ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವನ್ನು ಸಮಾನ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಕೆಲವು ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತ ತರುಣರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ದಿನಾಂಕ ೫-೪-೧೯೪೩ ರಂದು ಯುಗಾದಿಹಬ್ಬದ ದಿನದಂದು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದರೆಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಉಲ್ಲೇಖಿಸ ಲಾಗಿದೆ. ಆಗ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲೆ ಉರ್ದು ಹಾಗೂ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಅಧಿಕವಾಗಿತ್ತು. ಹೈದ್ರಾಬಾದ ನಿಜಾಮನ ವಿರೋಧವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೇ ಇಂಥ ತುಂಬಾ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದವರು, ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದ ಅಂದಿನ ದಿನಗಳು ಹೈದರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಗಡಿಭಾಗದ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟದ ದಿನಗಳಾಗಿದ್ದುವು. ನಿಜಾಮನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಉರ್ದು, ಮರಾಠಿ ಹಾಗೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು ಆಗ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿತ್ತು. ೧೯೪೦ ರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪರ ಕೆಲಸಗಳು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ನಡೆದಿದ್ದವು. ಅಂದಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಕನ್ನಡದ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಯುವಕ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ತುಂಬ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗೆಗೆ ಅನನ್ಯ ಕಾಳಜಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ಅವರು ಕನ್ನಡ ಪರವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಜನ ಇವರಿಗೆ 'ದಿನಸಿ ಅಂಗಡಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಾದ ಶೆಟ್ಟರು ಉರ್ದು – ಮರಾಠಿ ಪ್ರಭಾವಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡತನ ಉಳಿಸಿ-ಬೆಳೆಸಿದ ಜಗಜಟ್ಟಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ, ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ನಾಡಹಬ್ಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉದ್ಘಾಟನೆಯನ್ನು ದಿನಾಂಕ ೨೧-೭-೧೯೪೩ ರಂದು ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ ಅವರು ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಅಂದಿನ ಉದ್ಘಾಟನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಸಂಗವೊಂದನ್ನಿಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬಹುದು; ಹೈದ್ರಾಬಾದ ನಿಜಾಮನ ಅಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗ ಕನ್ನಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ದಿನಾಂಕ ೨೧-೭-೧೯೪೩ ರಂದು ಅದರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡ ನಾಡಹಬ್ಬ ಉತ್ಸವದ ಉದ್ಘಾಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಆಗಿನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಾಹಿತಿಗಳು ಆದ ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ ಅವರು ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡೆದುದನ್ನು ಸಗರ ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯರು ಈ ರೀತಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಮಾಸ್ತಿಯವರು ಬರುವ ದಿವಸವೇ ನಮಗೆ ಕಲೆಕ್ಟರನಿಂದ ನಿರ್ಬಂಧಕಾಜ್ಞೆ ಬಂದು ಸುರಮುರದ ಪೋಲೀಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿತ್ತರು.

"ನೀವೇನಾದರೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ನಾಡಹಬ್ಬ ಉತ್ಸವದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಭಾಷಣದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ನಾವೂ ನೀವೂ ಕೂಡಿಯೇ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗುತ್ತೇವೆ" ಎಂದು ಶಂಕಿಸಿದರು. ನಾನು ಸರಕಾರಿ ನೌಕರ ಬೇರೆ. ಗುಲಾಮ ರಸೂಲ್ ಮೇಲಗಿರಿರಾಯ ಮುಂತಾದವರು ಸರಕಾರಿ ಸೇವಕರೇ. ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ, ಸಂಭಾವಿತ ಮನುಷ್ಯ. ಮುಮ್ಮಡಿ ಶಿವಣ್ಣ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿದ. ಆದರೆ ಆತನನ್ನು ಬಲಿಪಶುವನ್ನಾಗಿಸಲು ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಿಸಿರಕ್ತದ ರಾಜಕಾರಣದ ವಾಸನೆ ಬಡಿದ ಡಿ. ಗೋವಿಂದಪ್ಪ ನೀವೆಲ್ಲ ದೂರ ಇರಿ, ನಾನು ಸಂಘ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿಸಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧ! ಎಂದ. ಅಂದು ಸಾಯಂಕಾಲ ಮೊದಲೇ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರರು ಆಗಮಿಸಿದರು. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೊರಡಿಸಿದ ಆದೇಶ ಪತ್ರವನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆವು. ಆಗ ಅವರು "ನಿಂತು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಭಾಷಣವಾಗುತ್ತದೆ, ಕುಳಿತು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಉಪನ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ" ಇದಕ್ಕೇನೂ ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದರು. ನಾನು ನಾಡಹಬ್ಬ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಉದ್ಘಾಟಿಸುತ್ತೇನೆ

ಎಂದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮ್ಮತಿಸಿದರು. ಪೋಲೀಸರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಮಾಸ್ತಿ ಅವರು ಅಂದು ಕುಳಿತೇ ತಮ್ಮ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಆಲಿಸಿದರು. ಅಂದು ಯಾವುದೇ ಗಲಾಟೆ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರು ಅಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದು ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿದರು. ಅಂದು ಮಾಸ್ತಿ ಅವರು ರಾಮಾಯಣದ ಕೆಲವು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಮನೋಜ್ಞವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತ ಶಿಷ್ಟರಿಗೆ ದುಷ್ಟರಿಂದ ಎಂಥ ಬಾಧೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ಕೊನೆಗೂ ದುಷ್ಟರ ದಮನಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಷ್ಟರ ಪರಿಪಾಲನೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮೈಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಎಂದು ನುಡಿದಿರುವರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕನ್ನಡದ ಅನೇಕ ಅಪೂರ್ವ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಘಟಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಅಂಥವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಂಠಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಸಂಗವೊಂದನ್ನಿಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.

ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರ ಕಂಠ ಅತ್ಯಂತ ಮಧುರ. ನಾಡಗೀತೆಯನ್ನು ಭಾವಗೀತೆಗಳನ್ನು ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿ ಅವರು ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾಡಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಆಡುವ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅ.ನ.ಕೃ. ಅವರ ಸ್ವರ್ಣಮೂರ್ತಿ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಆ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಜಕನೊಬ್ಬನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ರಾಮನು ಸೀತೆಯನ್ನು ಕಾಡಿಗೆ ಅಟ್ಟಲು ಮುಂದಾಗುವನು. ತನ್ನ ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣನನ್ನು ಕರೆದು ಆತನಿಗೆ ತನ್ನ ಇಂಗಿತವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಸೀತೆಯನ್ನು ಕಾಡಿಗಟ್ಟಿ ಬರಲು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡುವನು ಆಗ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಮಟಿದೆದ್ದು ಸೀತೆ ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ? ಧವಳ ಚಾರಿತ್ರ್ಯದ ಆಕೆಯನ್ನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಬರುವುದು ಉಚಿತವೆ? ಎಂದು ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟರು ಸಹಜವಾದ ಅಭಿನಯ ನೀಡುವರು. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ತಳಮಳವನ್ನು ತಿಳಿದು ದುಃಖಿಸುವರು, ಮುಂದುವರೆದು ರಾಮ 'ನನಗೆ ಸೀತೆಗಿಂತ ಪ್ರಜೆಗಳು ಮುಖ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಯ ಮಾತು ನನಗೆ ಅಣತಿ' ಎಂದು ನುಡಿದು ನೀನು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬರಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಕಟ್ಟಪ್ಪಣೆ ಮಾಡುವನು. ಆಗ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡುವನು. ಆಗ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಸೀತೆಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಡುವನು, ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ಆತ ತನ್ನ ಮಧುರ ಕಂಠದಿಂದ ಹೀಗೆ ಹಾಡುವನು.

"ಕರುಣಾವತಂಸ ವನಿತಾ ದುರಂತವೆಸೆಯೆ । ಪೋಪೆ ನಾನೀಗ"
ಅಧಮರರುಹಿದ ಮಾತನೆ ನಂಬಿ ವಿಧಿಸಿದಾಜ್ಞೆಯ ॥ ಕರುಣಾ ॥

ಈ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡುವಾಗಲಂತೂ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ತಲ್ಲಣವುಂಟಾಯ್ತು. ಈ ಹಾಡನ್ನು ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರೇ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಮಧುರ ಕಂಠದಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಈ ಹಾಡು ಜನರನ್ನು ದುಃಖಿತಪ್ತರನ್ನಾಗಿಯೂ, ಸೀತಾಮಾತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ, ಮರ್ಯಾದಾ ಪುರುಷೋತ್ತಮನ ಬಗೆಗೆ ಅನಾದರವನ್ನು ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿ "ಅಯ್ಯೋ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಾಳೇ" ಎಂದು ಕನಿಕರ ಹುಟ್ಟಿಸಿತ್ತು.

ಇಂಥ ಅನೇಕ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟರು ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಡಿ ಜನರನ್ನು ನಗಿಸುವ ಹಾಗೂ ಅಳಿಸುವ ಕಲೆ ಅವರಿಗೆ ಕರಗತವಾಗಿತ್ತು. ಅವರೊಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ "ಕಲಾತಪಸ್ವಿ"ಗಳಾಗಿದ್ದರೆಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯೇನಲ್ಲ.

೯. ಪ್ರಶಸ್ತಿ–ಸನ್ಮಾನ–ಗೌರವಗಳು

ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರ ಸನ್ಮಾನಗಳಿಗೆ ಆಸೆಪಟ್ಟವರಲ್ಲ ಇವೆಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ತಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ತಾವು ಎಲೆಯ ಮರೆಯ ಕಾಯಿಯಂತೆ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, ನಿರಂತರವಾಗಿ ಗಂಧದ ಕೊರಡಿನಂತೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತೇಯ್ದು ಕೊಂಡವರು. ಅವರ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಭಿಮಾನ ಅನುಪಮವಾದುದು, ಅನ್ಯಾದೃಶವಾದುದು. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅವರ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲೇ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಿಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಹಂಬಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರ 'ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆಯ ನೆನಪನ್ನು ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ ಪುಟ್ಟಪ್ಪ ಅವರು ೧೯೬೪ ರ ಜುಲೈ ೧೦ ರ 'ತರಂಗ' ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ 'ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆಯ ನೆನಪು' ಎಂಬ ಲೇಖನದ ಕೊನೆಯ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. "ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸೇವೆಯ ದೀರ್ಘ ದಾಖಲೆ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಬೇರೊಬ್ಬರಿಲ್ಲ, ೧೯೪೩ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹಿಂದಿನ ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸುರಪುರದ ರಂಗಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ನಡೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಾಧಿಸಿದ ಸ್ವಾರ್ಥವೇನು? ತಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಮುಖವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾಮಾಂಕಿತ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಹಸ್ತಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಮಾಸ್ತಿ, ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಕಾಲದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬೇಕೆನ್ನುವವರು ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ತಮ್ಮನ್ನು ಯಾರೂ ಸನ್ಮಾನಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ತಮ್ಮ ಸೇವೆಯನ್ನೇನಾದರೂ ಬಿಟ್ಟಿರುವರೇ? ಸೂರ್ಯ ಹೊಳೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಶಂಸೆ ಲಭಿಸಲಿಲ್ಲ. ಪುರಸ್ಕಾರ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ". ಪಾಟೀಲ ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರ ಈ ಮೇಲಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಅಮೋಘ ಸೇವೆಗೆ ಬರೆದ ಭಾಷ್ಯದಂತಿದೆ. ಅವರ ಅಗಾಧವಾದ ಕನ್ನಡ ನುಡಿ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಹಲವು

ಸಂಘ – ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅವರನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸಿವೆ. ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿವೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಂಡಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನಿಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸಬಹುದು.

೧. ೨೦೦೨ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೫ರಂದು ಕಲಬುರ್ಗಿಯ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಬರಹಗಾರರ ಬಳಗವು ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಅನುಪಮ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನೇ ತಾವು ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಜಾಮನ ಆಡಳಿತದಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಪರಿಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಇವರ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸಂಘಟನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ೨೦೦೧ನೇ ಸಾಲಿನ "ಕಾಯಕ ಸಮ್ಮಾನ" ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮತ್ತು ನೆನಪಿನ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೆ ನೀಡಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಿದೆ.

೨. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ನಾಡು ನುಡಿಗೆ ಗಣನೀಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಇವರನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೂಡು ಬಿದರೆಯಲ್ಲಿ ೨೦೦೩ ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೮–೧೯–೨೦ ಹಾಗೂ ೨೧ರಂದು ನಡೆದ ಅಖಿಲಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ "ಕರ್ನಾಟಕ ಶ್ರೀ" ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗೌರವಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೀಡಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಿದೆ.

೩. ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಸಗರ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕಟ್ಟುವ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ದಿನಾಂಕ :೧೯–೬–೨೦೦೭ ರಂದು ಶಹಾಪೂರದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ 'ಸಗರನಾಡಿನ ಗಡಿನಾಡು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಉತ್ಸವ'ದಲ್ಲಿ ಗೌರವಾದರಗಳೊಂದಿಗೆ ಸನ್ಮಾನಿಸಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

೪. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸುರಪುರ ತಾಲೂಕು ಘಟಕವು ದಿನಾಂಕ: ೧–೧೧–೨೦೦೧ ರಂದು ಇವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ವರ್ಷದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ಗೌರವಿಸಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದೆ.

೫. ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಸರಕಾರಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಮಹಾ ವಿದ್ಯಾಲಯವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವದ ಆಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ: ೨೦–೮–೧೯೯೩ರಂದು ಇವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗೈದ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

೬. ಸುರಪುರ ನಗರದ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಗೂ ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಶಾಖೆಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಇವರನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಿದೆ.

೭. ಕಲಬುರ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ೧೯೮೭ರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಅಖಿಲಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಇವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಲಾಗಿದೆ.

೮. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಜೇವರ್ಗಿ ಹಾಗೂ ಅಬ್ಬೆ ತುಮಕೂರುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಾಗ ಇವರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

೯. ೨೦೦೯ರಲ್ಲಿ ಸುಕ್ಷೇತ್ರ ಗಂವ್ಹಾರದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ನಾಥ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

೧೦. ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ವಜ್ರಮಹೋತ್ಸವವು ೨೦೦೪ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ೩ ಹಾಗೂ ೪ ರಂದು ನಡೆದಾಗ ಇವರ ಜೀವಮಾನದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಇವರನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸಿ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವೀರೇಶ ಹಿರೇಮಠ ಹಳ್ಳೂರ ಅವರು ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ "ಕವನ ಕಾಣಿಕೆ"ಯ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಿದುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಆ ಕವನವನ್ನಿಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.

ಅರವತ್ತರ ವರುಷವದು ಸಾಯುಜ್ಯ ಮುಕ್ತಿಗೆ
ತಾರುಣ್ಯ ಕಾಲವದು ಜೀವನದ ಸೂಕ್ತಿಗೆ
ಸಾರ್ಥಕದ ಸಂತೃಪ್ತಿ ಸೂಸುವ ಬಾಳಿಗೆ
ಹಸನಾದ ಹಾಡಾಗಿ ಮೂಡಿಹುದು ನಾಳಿಗೆ ॥ ೧ ॥

'ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ' ನಾಮವದು ಕೊಡುಗೆ
ಕಕ್ಕುಲತೆ ಕೋಮಲತೆ ಕರುಣೆಯ ವಸಗೆ
ಪಂಚ ದಶಕದಿಂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘ ತೆರೆದು
ಮಾಸದ ಸೇವೆಗೆ ಮೀಸಲಾದ ನಿಜಬಂಧು ॥ ೨ ॥

ಕನ್ನಡದ ನುಡಿಗಾಗಿ ನುಡಿಯ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ
ನಿನ್ನ ಜೀವನವೇ ಮುಡುಪಾಗಿ ಹೋಯ್ತು
ನಿನ್ನ ಸೇವೆಯಕಂಡು ಜನರು ಮುದಗೊಂಡು
ಕೊಟ್ಟ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಪಟ್ಟ ಸಾರ್ಥಕವಾಯ್ತು ॥ ೩ ॥

ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗದಲಿ ಅನವರತ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತ
ನೂರಾರು ಕವಿ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಕರೆಯಿಸಿ (ಸಂಘಕ್ಕೆ)
ರಂಗಂಪೇಟೆಯಲಿ ಪ್ರವಚನ ಪ್ರವಾಹ ಹರಿಸಿ
ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯ ತೆರದಿ ಜಸವನ್ನು ಗಳಿಸಿ ॥ ೪ ॥

ಓ! ರಂಗಯ್ಯ ತನಯ ನಿನ್ನ ಬದುಕುಧನ್ಯ ।
ವ್ಯಾಪಾರ ಕಾಯಕದಿ ಕೀರ್ತಿಗಳಿಸಿದ ನೀನೆ ಮಾನ್ಯ ॥
ನಾವಿಂದು ಗೈಯುವೆವು ವಜ್ರ ಸಮಾರಂಭ
ಸೇವೆಯಂಕವು ನಿನಗೆ ಈ ಸನ್ಮಾನ ಸಮಾರಂಭ ॥ ೫ ॥

೧೧. ಕನ್ನಡ ಸೈನ್ಯದ ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಇವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ವೀರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ದಿನಾಂಕ:೧೬-೦೧-೨೦೦೮ ರಂದು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿ ಗೌರವಿಸಿರುವರು.

೧೨. ಶ್ರೀ ಚರಬಸವೇಶ್ವರ ಸಂಗೀತ ಸೇವಾ ಹಾಗೂ ಸಂಗೀತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇವರು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗೈದ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಇವರಿಗೆ 'ಸಗರ ನಾಡಸಿರಿ' ಎಂಬ ಬಿರುದು ನೀಡಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಿ ಗೌರವಿಸಿದರು.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಪ್ರಶಸ್ತಿ- ಪುರಸ್ಕಾರ-ಗೌರವಗಳು ಶ್ರೀ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂದರೂ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಆಸೆ ಆಮಿಷಗಳಾವುವು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರದು ನಿರ್ಲಿಪ್ತ ಸ್ವಭಾವ. ಪ್ರಶಸ್ತಿ - ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಸಿಗಲಿ ಎಂದು ಅವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯ ಸೇವಕರಾದ ಅವರು ತುಂಬ ಜಿಗುಟು ಸ್ವಭಾವದವರಾಗಿದ್ದರು. ಹಿಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪಟ್ಟು ಬಿಡದೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿಯೇ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡದ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವ್ರತದಂತೆ ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರದು ಉಡದ ಹಿಡಿತ. ಪಟ್ಟು ಬಿಡದೆ ಅವರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ನಿರಂತರ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮುಖ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಅರಳಿಸಿ ಬದುಕಿಗೆ ಅಲಂಕಾರವೆನಿಸಿದ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಜನರಲ್ಲಿ ಇವರು ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು. ಯಾವಾಗಲೂ ಎಲೆಯ ಮರೆಯ ಕಾಯಿಯಂತೆಯೇ ಇದ್ದ ಇವರು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಗೋವಿಂದ ಎನ್ನದೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮುನ್ನಡೆಯುವ ಸಾಹಸಿಗರಾಗಿದ್ದರು. ಅಂತಲೇ ಅವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ೧೯೪೩ರಲ್ಲಿ

ಮರಾಠಿ, ಉರ್ದು ಪ್ರಾಬಲ್ಯವಿದ್ದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ, ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಇದರ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡದ ಕಂಪು ತಮ್ಮ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಸೂಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ-ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಇತರ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸರಿತೂಗುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವಿದೆಯೆಂದು ಇವರು ತೋರಿಸಿದರು.

೧೦. ಸಾಹಿತಿಗಳ, ಗಣ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು-ದಾಖಲೆಗಳು

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೂ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟರಿಗೂ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧ ಕನ್ನಡವನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಧಮನಿಧಮನಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ೨೦ ವರ್ಷದ ತರುಣರಿದ್ದಾಗ ಅವರು ರಂಗಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸಿದರು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನಾಡ ಹಬ್ಬ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಖ್ಯಾತ ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ನಡೆಸುತ್ತ ಬಂದುದು ತುಂಬ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿ. ಅವರು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ ಸಾಹಿತಿ, ಗಣ್ಯರಿಂದ ತಮ್ಮ ಸ್ವಹಸ್ತಾಕ್ಷರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು ಈಗಲೂ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ -ಭಾಷೆ ಮೇಲಿರಿಸಿದ ಅವರ ನಿಷ್ಠೆ, ಶ್ರದ್ಧೆ ಅನನ್ಯವಾದುದಾಗಿತ್ತು. ಪಾಟೀಲ ಪುಟ್ಟಪ್ಪ ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟರು ಈ ಕಾಯಕವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಸ್ವಾರ್ಥ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಅತ್ಯಂತ ಮೌಲಿಕ ವಾಗಿದುದಾಗಿದೆ. ಎನ್ನುತ್ತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸ್ವಹಸ್ತಾಕ್ಷರ ಹಾಗೂ ಅವರ ಸಹಿಗಳು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಅವರು ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಯೇನಿಲ್ಲ. ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿಮಿತ್ತ ಆಗಮಿಸಿದ ಸಾಹಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಣ್ಯರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಹಸ್ತಾಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಪ್ರಮುಖರೆಂದರೆ ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ ಕಪಟರಾಳ ಕೃಷ್ಣ, ವಿ.ಎಂ. ಇನಾಮದಾರ ವ್ಯಾಕರಣ ತೀರ್ಥ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಪೂಜ್ಯ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಅಪ್ಪ, ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ, ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ, ಸಿಂಪಿಲಿಂಗಣ್ಣ, ಬೀಚಿ, ಸುಮತೀಂದ್ರ ನಾಡಿಗ, ಹೇಮಂತ ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಬಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ರಾವ್. ಡಾ|| ಸ. ಧರಣೇಂದ್ರಯ್ಯ. ಸಿ.ಕೆ ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ, ಪ್ರಹ್ಲಾದ ನರೇಗಲ್ಲ, ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ. ಆಂಧ್ರದ ಮಂತ್ರಿ

ಚೆನ್ನಾರೆಡ್ಡಿ, ಬುರ್ಲಿಬಿಂದು ಮಾಧವ, ಜಯದೇವಿ ತಾಯಿ ಲಿಗಾಡೆ, ಕ.ವೆಂ ರಾಘವಾಚಾರ್ ಕರ್ನಾಟಕರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು, ಎಸ್.ವಿ. ರಂಗಣ್ಣ, ತೀ.ನಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ ಸಿದ್ದವ್ವನಹಳ್ಳಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ, ಟಿ.ಎಸ್. ಅನಂತರಂಗಾಚಾರ್, ಪಿ.ಎಂ.ಗಲಗಲಿ, ಕಡೆಂಗೋಡ್ಲು ಶಂಕರಭಟ್ಟ, ಮುದೇನೂರು ಸಂಗಣ್ಣ, ಇಟಗಿ ರಾಘವೇಂದ್ರ, ಪಂಡರಿನಾಥಾಚಾರ್ಯ ಗಲಗಲಿ, ಮಿರ್ಜಿ ಅಣ್ಣಾರಾಮ, ರಂ.ಶ್ರೀ. ಮುಗಳಿ, ಜಿ. ನಾರಾಯಣ, ಪಾಟೀಲ ಪುಟ್ಟಪ್ಪ, ದ.ನ. ಶಾನಭಾಗ, ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿ, ಬಿ.ಟಿ ಲಲಿತಾನಾಯಕ್, ಎಸ್.ಎಂ.ವೃಷಭೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿ, ಎಂ.ಎಸ್. ಸುಂಕಾಪುರ, ವಿಜಯ ಸಾಸನೂರ, ಜಯತೀರ್ಥರಾಜ ಪುರೋಹಿತ, ಸೂರ್ಯನಾಥ ಕಾಮತ, ಮುಂತಾದವರು. ಇವರೆಲ್ಲರ ಕೈಬರಹದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಜತನದಿಂದ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಮಹನೀಯರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘ ಮುಂದೆ ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ಕನ್ನಡದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹಲವಾರು ಸಲಹೆ-ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ನುಡಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕುರಿತಾಗಿ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಸ್ವ ಹಸ್ತಾಕ್ಷರದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು, ಅವರ ಸಹಿಗಳು ಅಪೂರ್ವವಾದ ದಾಖಲೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕುರಿತಾಗಿ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಬಲ್ಲಂಥವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನಿಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.

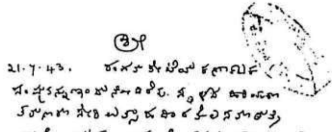
21.7.43.

[illegible]

ಇಲ್ಲಿಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘವನ್ನು ನೋಡುವ ಸುಯೋಗ
ಇಂದು ನನಗೆ ಲಭಿಸಿದೆ. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಇಲ್ಲಿಯವರ ಉತ್ಸಾಹ
ಇಲ್ಲಿರ ಬಹುಜನ ಬಡಸುಗರನ್ನು [illegible] ಕನ್ನಡದ ಬಾವುಟ
ವನ್ನು ಹಾರಿಸುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ದುಡಿಯುವ
ಈ ಸಂಘ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನಜಾಗ್ರತಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ
ಹಾಗಲಿ ಎಂದು ಬಯಸುವೆ. ಈ ಸ್ಥಳದ ಉತ್ಸಾಹವಾದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ
ಗೀತೆಯು ಇಲ್ಲಿಯ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡು
ವಂತಹದು. ಸಂಘ ಬೆಳೆಯಲಿ ಎನ್ನ ಶುಭಾಶಯ ಸಾರುವೆ.

೧೫-೧೦-೧೯೩೪ ಶ್ರೀಮಾ [illegible]

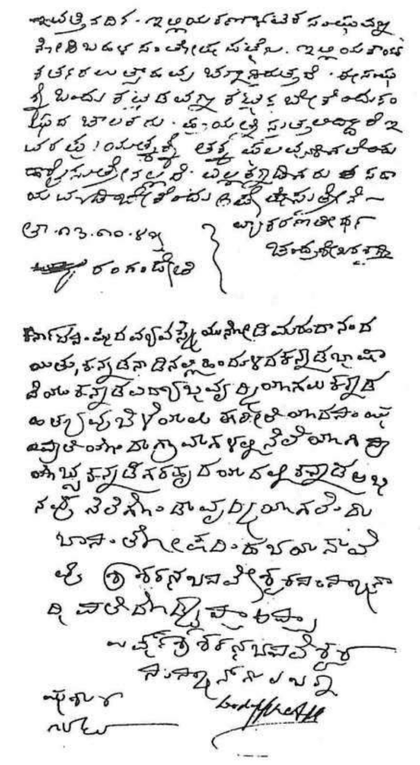

[illegible] ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸರಸ್ವತಿಯು ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪವಿತ್ರ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. [illegible] ಎಂತೆಂಥ ನಗರ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲೂ ಇರುವವರಿಗೆ ಅರಿವಾಗದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಅರಿವಾಗಿ ಆನಂದ ಭರಿತರಾಗಿ [illegible]. ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡದ ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಆಕರ್ಷಣ ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಲ್ಲ?

[illegible] ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವು ಕಳೆದ ೭೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ [illegible] ಸೇವೆ ಎಷ್ಟು [illegible], ಎಷ್ಟು [illegible], ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ತರವಾದುದು - ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಕಾಣಬೇಕು! [illegible] ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಾಚನಾಲಯ, ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು, [illegible], ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು [illegible] '[illegible]' [illegible] ಪತ್ರಿಕೆ, '[illegible]' ಮತ್ತು '[illegible]' ಎಂಬ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಪ್ರಕಟನೆಗಳು. [illegible] ಒಂದಲ್ಲ, ಎರಡಲ್ಲ, ಅನೇಕ ಮುಖವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕಾರ್ಯ [illegible] ಬೆಳಗುತ್ತಲಿದೆ!

ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ? [illegible] ಕನ್ನಡ ಬಂಧು [illegible] ಕನ್ನಡ ಪ್ರೇಮ, ಸಂಘದ [illegible] ಸೇವೆ, [illegible], [illegible] ಇವೆಲ್ಲ [illegible]. ಈ [illegible] ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದೆ. [illegible] ಸಂಘವು [illegible] ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು [illegible] ಸಂಘವಾಗಿ [illegible] ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು [illegible], ಈ [illegible] ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ [illegible] ಕನ್ನಡ ಜ್ಯೋತಿಯು ಪ್ರಕಾಶ [illegible] ವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿ - ಎಂದು ಹೃದಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

[illegible]

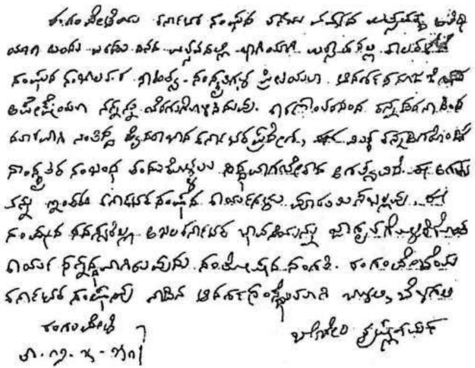

"ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ – ಮುಗಳಿ"

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂಶೋಧಕರಾದ ರಂ. ಶ್ರೀ. ಮುಗಳಿ ಅವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ [illegible] ಕನ್ನಡ [illegible] ಭಾಗವಹಿಸುವ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು [illegible] ನಾನು [illegible]. ರಂ. ಶ್ರೀ. ಮುಗಳಿ ಕನ್ನಡ [illegible] "ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಚಾರ" ಎಂಬ [illegible] ಕುರಿತು ನಾನು ಮೂರು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು [illegible]

೧. ಜೈನರ ಕಾಲ (ಪೌರುಷ ಯುಗ)

೨. ವೀರಶೈವರ ಕಾಲ (ತ್ಯಾಗ ಯುಗ)

೩. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಕಾಲ (ಭಕ್ತಿ ಯುಗ)

೪. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲ (ವಿಚಾರ ಯುಗ)

ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು

ಇಲ್ಲಿಯ ಸಂಕ್ಷೇಪ ಅತ್ಯಂತ [illegible] [illegible] ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. [illegible] ಕನ್ನಡ [illegible] ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ [illegible] ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು [illegible] ಈ [illegible].

ಈ ಸಂಕ್ಷೇಪವು ಚಿರಕಾಲ ಬಾಳಲಿ. ಕನ್ನಡ [illegible] ಗತ ವೈಭವವನ್ನು ಮತ್ತೆ [illegible]. ಸುರಪುರವು / ಕನ್ನಡದ [illegible]. ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯ [illegible].

ಡಾ. [illegible]

ಬೆಂ. [illegible],
೪. ೧೦. ೧೯೯೧.

[illegible]
ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು,
ಬೆಂಗಳೂರು

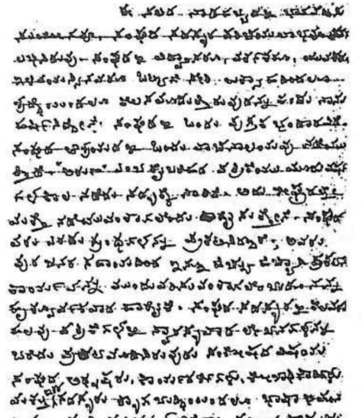

ಗುರುವರ್ಯ (ಶ್ರೀ) ಬುರ್ಲಿಯವರೊಡನೆ [illegible]

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೆಳೆಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಹಾಗು ಜನತೆ
ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತರಿಂದು ಬಂದು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಬೆಸೆದು
ಕೊಟ್ಟಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯವಾಗಿ ಅಷ್ಟೆ ಸ್ಮರಣೀಯ [illegible]
ಕನ್ನಡ ಗೆಳೆಯರೊಡನೆ ಕನ್ನಡದ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪನೆ
ಮಾಡುವ ಯೋಗ ಒದಗಿದ್ದರಿಂದ ಸಂತೋಷವಾಯು. ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಜಟಿಲ
ವಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಈ ಭಾಗದ ಭವಿಷ್ಯ ಉಜ್ವಲವಾಗಿ ಅಖಂಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ
ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಮರಸವಾಗುವ ಮಹಾಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಕಲ ಸಿದ್ಧತೆ
ಗಳನ್ನು ಈ ಭಾಗದ ಗೆಳೆಯರು ಮಾಡುವರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ನಂಬಿದ್ದೇನೆ
ನಾಡಿನ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿನವರೆಲ್ಲರೂ ತನುಮನಧನಗಳಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು
ಆಶಿಸಿ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯು ಈ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ

[illegible] (signature)

[illegible]
ಗುರುವಾರ [illegible]
[illegible] ದಿನಾಂಕ [illegible]

ರಂಗಂಪೇಟೆಯು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಸಂಪುಟವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುವ ಸುಯೋ-
ಲಭಿಸಿದ್ದು ನನಗೆ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯವು. ರಂಗಂಪೇಟೆ ಪ್ರಕೃತಿ-
ಯು ದಿವ್ಯವಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಶೋಭಿತವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಭವ್ಯ-
ವಾದ ಪ್ರೇರಣೆಯೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸ್ಫೂರ್ತಿಸಂಪದ! ರಂಗಂಪೇಟೆಗೆ
ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಕಟ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯ-ವಿದ್ವತ್ ಧರ್ಮದ, ಪಾಂಡಿತ್ಯದ
ಉಜ್ವಲವಾದ ಪರಂಪರೆಯಿದೆ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನ ಕಾವ್ಯಕಾವೇರಿಯು
ಇಲ್ಲಿಯ ಜೀವನದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತ
ಬಂದಿದೆಯೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದದ್ದು. ಕಾವ್ಯಕಲೆಗಳ
ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಂತೆ ವೀರಶೌರ್ಯದ, ಅದರ ತೇಜಃಪುಂಜವಾದ
ಇತಿಹಾಸವು ಇಲ್ಲಿಯ ನಾಡಿ ನಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತಗತ-
ವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಲಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂಪನ್ನವಾದ ಸಂಪ್ರ-
ದಾಯವು ನಿಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಜೀವನದ ಸಿಂಹಪೀಠ. ಅದನ್ನು
ತೋರ ಮರೆಯದಂತೆ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯಸಂಪುಟ ಕಾರ್ಯ-
ರತವಾಗಿರಬೇಕು. ಹಳೆಯ ಬೇರುಗಳಿಂದಲೇ ನೂತ-
ನ ಬಾಳಿಗೆ ಜೀವನಸತ್ವ ಹರಿದು ಬರುತ್ತದೆ! ಅದರಿಂದ
ಇಲ್ಲಿಯ ಜೀವನ ಫುಲ್ಲ ಕುಸುಮಿತವಾಗಿ
ಸುಫಲಭರಿತವಾಗಲಿ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಜೊತೆ-
ಯಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

೧೩.೧೦.೧೯೫೩. ಹೇಮಂತ ಕುಲಕರ್ಣಿ

I had very great pleasure in visiting the Kannada Sahitya Sangha of Rangampet. I am glad to see that this Sangha in this small place has been doing good work by publishing books, a hand-written or manuscript magazine. Besides this Kannada examinations are also being held. I wish the institution every success.

B. Ramakrishna Rao

29.7.53

ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೈದರಾಬಾದ ಸಂಸ್ಥಾನ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಜಯದೇವಿತಾಯಿ ಲಿಗಾಡೆ.

[illegible]

೨-೧೦-೧೯೫೪ ಕ. ವೆಂ. ರಾಘವಾಚಾರ್

೨-೧೦-೧೯೫೪. [illegible]

ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿಯ ಮಿತ್ರರು ನನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಮಾಡಲು [illegible]; ಅದು ಇಂದು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. [illegible]

೪-೧-೧೯೫೬. [illegible]

In building up a country, development of literature is the real foundation. I am glad to note that this Sahitya Sangam has been one of the pioneer organisations & many eminent literary persons & scholars have been associated with it. I wish this organisation in all its efforts success.

[illegible signature]

3/10/74

Minister, Supply, Agric; & Planning.

[illegible]

(ಶ್ರೀ)

[illegible]

[illegible] — [illegible]

ರಂಗಮಂದಿರದ ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಸಮಷ್ಟಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಜಾಗೃತವಾಗುವಂತೆ, ಇಲ್ಲಿಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದ ಆರಂಭದಿಂದ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸಂಘವು ಕನ್ನಡ ತರುಣರ ಹೃದಯವನ್ನು ಅರಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ವಾಚನಾಲಯ, ನಾಟಕ, ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟನೆ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಾಂತವು ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿದ ಕಾಲವು ನಿಲ್ಲುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದ ಜೀವಾಳವನ್ನು ಸಕ್ಕರೆಯ ಸ್ವರೂಪ, ನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದೆ. ನಾಡಿನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಭೇದವನ್ನು ಮರೆತು ಉದ್ಯೋಗ-ಧರ್ಮಗಳ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದೆ, ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ ಹಿರಿಯರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆನಂದದಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹರು. ಇದನ್ನು ಕಾಣುವ ಸಂತೋಷವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಧನ್ಯನೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘವು ಇದನ್ನು ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ [illegible] ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

[illegible] ೯-೧೦-೫೯ — ಸಿಂಪಿ ಲಿಂಗಣ್ಣ [illegible]

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸ ಸ್ತುತ್ಯ. ವಾಚನಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಹು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಕೀರ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಲಿ, ಇನ್ನು ಬೆಳೆಯಲೆಂದು ಹಾರೈಸುವೆ

[illegible]
೧೫.೧೦.೬೧

[illegible]

ಒಕ್ಕೂಟ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ. ಊರು ಬಿಟ್ಟವರು ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಹಿರಿಮೆ ಬೆಳೆಸಿದೆ. ಅದರ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದೆ.

ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘಗಳು ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದ ಜಾಗೃತಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘಗಳು. - ಈಗಲೂ ಅದೇ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ವೃದ್ಧಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಕನ್ನಡಿಗರ ಸುದೈವ.

ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ, ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಕಾಶನಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಜಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಗುಲಾಂ ರಸೂಲರಂತಹ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿದ್ದಾರೆ. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟರು ಮತ್ತು ನಗರ ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯರಂಥ ಕನ್ನಡ ಬಲ್ಲವರಿದ್ದಾರೆ.

ನನ್ನ ಕನ್ನಡನಾಡನ್ನು ನೋಡುವ ಆಸೆ ಬಹಳದಿನಗಳ ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಕರೆಯಿಂದ ಆ ಆಸೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮಗೆ ತುಂಬ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ನಿಮ್ಮಿಂದ ಕನ್ನಡದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆಯಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುವ

ನಿಮ್ಮ

[illegible] 29.1.57

4-10-1962

[illegible]

[illegible]

[illegible]

D. Devarajllu
18/10/63

ರಂಗಸಂಪ್ರೇಕ್ಷೆಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿನ
ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ನಾಟಕಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ
ಭಾಗವಹಿಸಿ ಆನಂದ ಪಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆ
ನನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಕಿ. ಶಾಶಾಚಾರ್ಯ
ಶರ್ಮರಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವು ಸಂವತ್ಸರಗಳಿಂದ
ಬಲವಾಗಿತ್ತು. ಈ ವರ್ಷ ಅದನ್ನು ಸಫಲಗೊ
ಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸುಯೋಗ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ
ಒದಗಿತು, ಶಾರದಾದೇವಿಯ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ
ನಾಟಕಹಬ್ಬವೆಂದರೆ ಊಟದ ಮಹೋತ್ಸವ
ಎಂಬ ಅರ್ಥ ರಂಗಸಂಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ
ಮುಂದಿಟ್ಟಿಯಿತು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ
ಅಧಿಕಾರಿಗಳ, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವರ, ಇತರ
ಸದಸ್ಯರ ಉತ್ಸಾಹವೂ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯೂ
ಹೊಗಳಿಕೆಗೆ ಮೀರಿದುದು. ಬಂದ ಪ್ರತಿಭಾಗಿ
ವರ್ಗವನ್ನು ಆದರಿಸುವುದೆಂದರೆ ನನಗಾಗಲಿ
ಶ್ರೀ. ಶರ್ಮರಿಗಾಗಲಿ ನೇರದು ಆದರೆ
ನಿಜಾಂಶವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದು ನನ್ನ ಧರ್ಮ
ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಘಗಳು ದುಡಿ
ದರೆ ನಮ್ಮ ಮುದ್ದು ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನಿಜ
ವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬೀಡಾದೀತು ಈ ಸಂಘ
ನಾಡಿನ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಮಾದರಿ ಎಂದಲ್ಲಿ
ಅತ್ಯುಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಸಂತೋಷವೂ
ಸಂತೃಪ್ತಿಯೂ ಅಮಿತ. ರಂಗಸಂಪ್ರೇಕ್ಷೆಯು ಕನ್ನಡ
ಸಂಘ ಬೆಳೆಯಲಿ ಕನ್ನಡ ಗೆಲ್ಲಲಿ!

ಎಸ್ ವಿ ರಂಗಣ್ಣ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

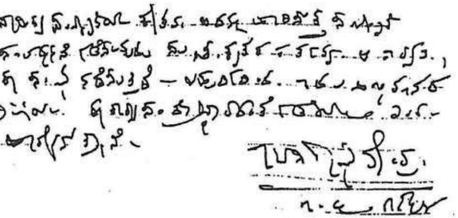

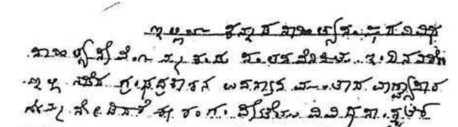
पंढरीनाथाचार्य
गलगली

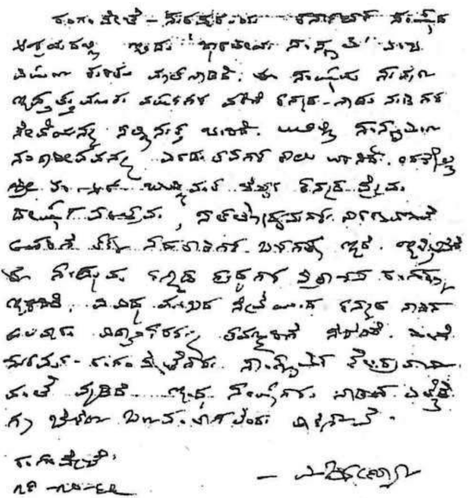

[illegible handwritten Kannada passage, ending "…ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ."]

30–[illegible] [illegible signature]

ಜಿ. ನಾರಾಯಣ

30-1-74

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ

[illegible handwritten Kannada passage]

ಪಾಟೀಲ ಪುಟ್ಟಪ್ಪ [illegible]

ಶ್ರೀ

'ಆರಂಭಶೂರಾಃ ಖಲು ದಾಕ್ಷಿಣಾತ್ಯಾಃ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಇದು ಸುಳ್ಳೆಂದು ರಂಗಂಶೆಟ್ಟಿಯ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನಿಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಯಾರಿಗೂ ಅನಿಸದೇ ಇರದು ಕಳೆದ ೩೦ ವರುಷಗಳಿಂದ ಅವರು ಕನ್ನಡದ ಬಾವುಟವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಮೆರೆಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರ ಕೆಲಸ ಸ್ತುತ್ಯವಾದುದು. ಇಂದು ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಳಾದವರು ಕೆಲವರು. ಈ 'ಕೆಲವರು' ಹಲವರಾಗಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಕನ್ನಡದ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಗದಿಂದ ಸಾಗುವದು ಇಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀ ಮಿಠಿಯಾಲ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟರು ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹರು; ಶೆಟ್ಟರಂತಹ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಧಿಕವಾಗಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ರಂಗಂಶೆಟ್ಟಿ
ಎಲ್. ನಂ. ೧೭೪

ಧ. ನ. ಶಾನಭಾಗ
ಸಂಸ್ಕೃತ ರೀಡರ, ಕರ್ನಾಟಕ
ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
ಧಾರವಾಡ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

6/10/1978

[illegible]

[illegible]

23-9-1929

[illegible]

[illegible] ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ [illegible] [illegible] [illegible] ಭಾರತದ
[illegible] ೨೦೦ ಪುಸ್ತಕ [illegible] [illegible] ಬಂದು ಈ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯ [illegible]
[illegible]. ಈ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] ಸಾಹಿತ್ಯ [illegible] ಈ [illegible]
ಈ [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ಸಾಹಿತ್ಯ [illegible] ([illegible] [illegible])
ಏಕೆ ಪ್ರಕಟಿತ ಮಾಡಬಾರದು ? ಇದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಪ್ರದೇಶದ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ಸಾಹಿತ್ಯ [illegible], ಸಾಹಿತ್ಯ [illegible] [illegible],
ಸಾಹಿತ್ಯ [illegible] [illegible] ಈ [illegible] [illegible] ಕನ್ನಡ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
— [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] ಸಾಹಿತ್ಯ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]..

[illegible] [illegible]
26 - 8 - 1980

[illegible]:
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible].

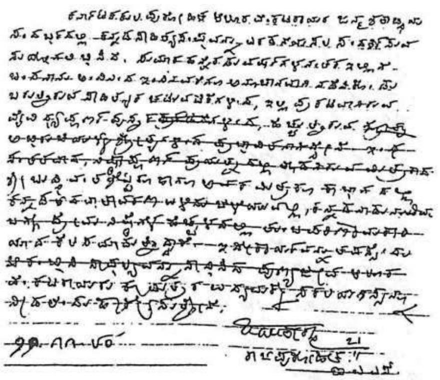

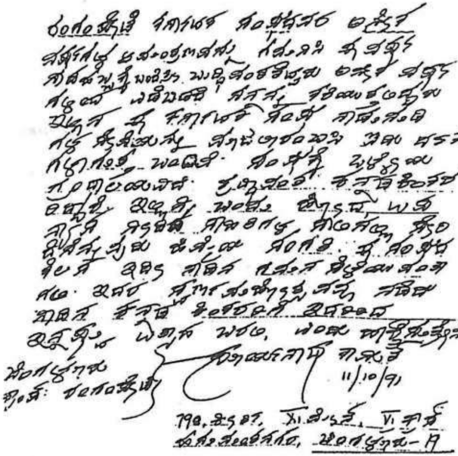
11/10/91

ಅನುಬಂಧ
೧) ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು - ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರಗಳು

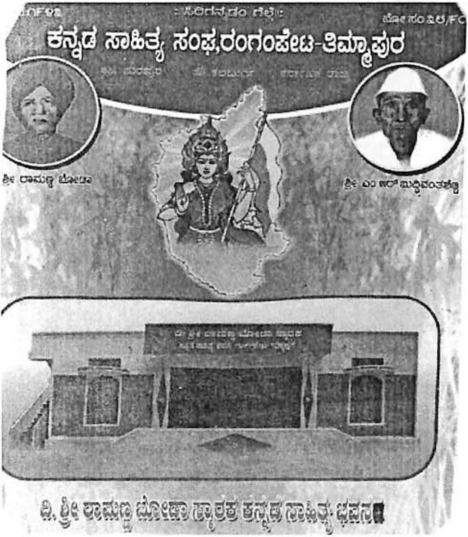

ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವು ಹೊರಡಿಸಿದ ಕೈಬರಹದ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ "ಅರುಣ" ಅದರ ಛಾಯಾಪ್ರತಿ ಹಾಗೂ ಅದರ ಪರಿವಿಡಿ.

ಕೈಬರಹದ "ಅರುಣ" ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯ ದೀಪಾವಳಿ ಸಂಚಿಕೆಯ ಛಾಯಾಪ್ರತಿ ಹಾಗೂ ಸಂಪಾದಕರ ಸೂಚನಾ ಬರಹ.

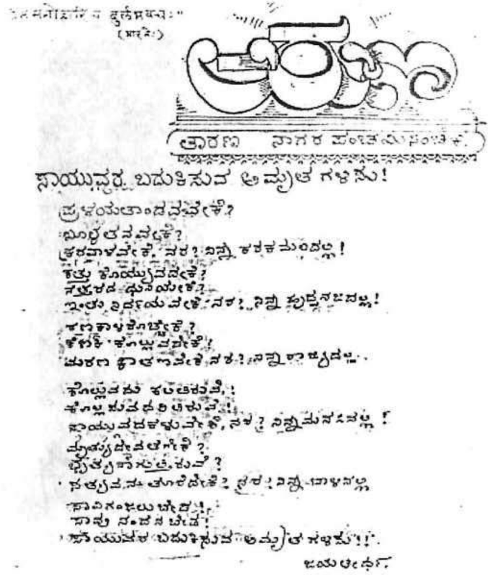

"ಅರುಣ" ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯ ನಾಗರಪಂಚಮಿ ಸಂಚಿಕೆಯ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ

ಗಣಿನಾಡು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಉತ್ಸವ
ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರ
2007

ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಯುವ ಬರಹಗಾರರ ಬಳಗ
ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ
2001ನೇ ಸಾಲಿನ
ಕಾಯಕ ಸಮ್ಮಾನ
ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರ
ದಿನಾಂಕ 25-12-2002

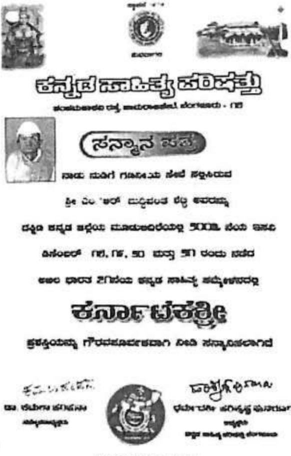

"ಅರುಣ" ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯ ನಾಗರಪಂಚಮಿ ಸಂಚಿಕೆಯ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ

ಕನ್ನಡ ಸೈನ್ಯ

ನವ ಕರ್ನಾಟಕ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗೋಣ ಬನ್ನಿ

ಕನ್ನಡ ವೀರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಆರ್. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದ ಬೆಳ್ಳಿ ಚುಕ್ಕಿಯಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಯುತ ಎಂ.ಆರ್. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊರಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವರು. ಕೇವಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಷ್ಟೆ ಅವರು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಿಂದಲೇ ಕಲಬುರ್ಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಂಗಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಶ್ರೀಯುತ ಎಂ.ಆರ್. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟರು ನಿಜವಾದ ಕನ್ನಡದ ಕಟ್ಟಾಳು.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ವತಿಯಿಂದ ಹಲವಾರು ಮಹತ್ವದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುವ ಇವರು ಈ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತಿಗಳಾದ ವಿ.ಕೃ. ಗೋಕಾಕ್, ಮಾಸ್ತಿ, ಬೇಂದ್ರೆಯಂತವರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಇವರು ಇತರರಿಗೆ ಮಾದರಿ. ಇವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಸೈನ್ಯ ಕಲ್ಬುರ್ಗಿಯು 'ಕನ್ನಡ ವೀರ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ.

ದಿನಾಂಕ : 19-01-2008
ಸ್ಥಳ : ಕಲಬುರ್ಗಿ

ಸೋಮನಾಥ ಎಲ್. ಕಟ್ಟಿಮನಿ
ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಶ್ರೀ ಚರಬಸವೇಶ್ವರ ಸಂಗೀತ ಸೇವಾ ಹಾಗೂ ಸಂಗೀತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಿತಿ (ರಿ).

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಮಹಾತ್ಮ ಶ್ರೀ ಚರಬಸವೇಶ್ವರ ಸಂಸ್ಥಾನ ಗದ್ದುಗೆ

ಬಿರುದು ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ

ಶ್ರೀಮಾನ್ [illegible] ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ ರಾಮಶೆಟ್ಟಿ ...

[illegible] ಎಂದು ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಆಗಮಿಸಿದಾಗ

ಅವರ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯ ಸಮಾಜ ಕನ್ನಡ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡು ಈ ಬಿರುದು ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಲು ಸಂತೋಷವೆನಿಸುತ್ತ

[illegible]

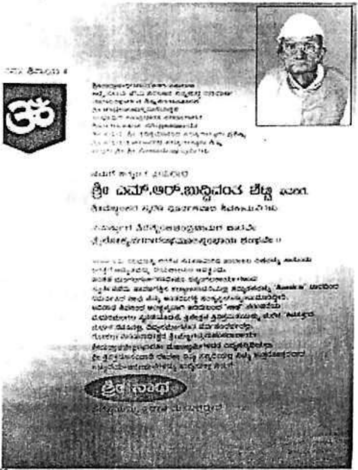

ಜೇವರ್ಗಿ ತಾಲೂಕಿನ ಗಂವ್ಹಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದಿವ್ಯ ಸಮಾಗಮದ ಸಮಾರೋಪದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಕನ್ನಡದ ಹಿರಿಯ ಜೀವ, ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟರಿಗೆ 'ನಾಥ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಪೇಜಾವರ ಶ್ರೀ ಸೋಪಾನನಾಥ ಶ್ರೀ ಹಾಗೂ ಕೇದಾರಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿರೇಮಠ ಇದ್ದರು.

ಸರಕಾರಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಪದವಿ-ಪೂರ್ವ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ

ರಂಗಂಪೇಟೆ ಜಿ. ಗುಲಬರ್ಗಾ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವ

ದಿನಾಂಕ 15-8-1997 ರಿಂದ 20-8-1997

ಸನ್ಮಾನ ಪತ್ರ

ಶ್ರೀ/~~ಕುಮಾರಿ~~ ಎಮ್. ಆರ್. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ

ಇವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ರಂ.ಗಂ.ಪೇಟ

ಗೈದ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಈ ಸನ್ಮಾನ

ಪತ್ರ ಇಂದು ೨೦-೦೮-೧೯೯೭.

ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಅತಿಥಿಗಳು/
ತಹಸೀಲ್ದಾರರು, ಸುರಪುರ
ತಹಸೀಲ್ದಾರ ಸುರಪುರ

ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು
ಸ. ಸಂ. ಪ. ಪೂ. ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ
ರಂಗಂಪೇಟೆ ಜಿ. ಗುಲಬರ್ಗಾ

*ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ

ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಬರಹಗಾರರ ಬಳಗವು ಕಲಬುರ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ : ೨೫-೧೨-೨೦೦೨ರಂದು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡ 'ಕಾಯಕ ಸಮ್ಮಾನ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಸಮಾರಂಭದ ಸಮೂಹ ಚಿತ್ರ, ಎಡದಿಂದ ಮೂರನೆಯವರು ಶ್ರೀ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಅವರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ನಾಗಮ್ಮ ಐದನೆಯವರು ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಅಯ್ಯರ್ ಅವರು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಅಯ್ಯರ್ ಹಾಗೂ ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ತಮ್ಮ ಆಪ್ತ ಗೆಳೆಯರೊಂದಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡುದು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡ ನಾಡಹಬ್ಬದ ಮಹೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಸಗರ ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರರೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಆರ್. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು.

ಪ್ರಶಸ್ತಿ-ಫಲಕಗಳೊಂದಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು.

ಸುರಪುರದ ಶಾಸಕ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ ನಾಯಕ (ರಾಜೂಗೌಡ) ಹಾಗೂ ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಸುರೇಶ ಸಜ್ಜನ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಆರ್. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು (ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವವರು).

೨) ಗ್ರಂಥ ಋಣ

೧. ಸುರಪುರ ಸಂಸ್ಥಾನ ಇತಿಹಾಸ – ಕಪಟರಾಳ ಕೃಷ್ಣರಾವ್

೨. ಸಗರನಾಡ ದರ್ಶನ (ಸಂ.) : ಎ. ಕೃಷ್ಣ ಪುರಪುರ.

೩. ನಿಷ್ಠಿ ಕಡಲಪ್ಪನವರು – ವೀರಪ್ಪನವರು – ಡಾ. ವ್ಹಿ.ಜಿ. ಪೂಜಾರ

೪. ಬೆಳಗ್ಗೆಯ ಬೆಳಗು – ಡಾ॥ ಈಶ್ವರಯ್ಯ ಮಠ

೫. ವಜ್ರದೀಪ್ತಿ – (ಸಂ) ನಾಗಪ್ಪ ತ್ರಿವೇದಿ, ಶಾಂತಪ್ಪ ಬೂದಿಹಾಳ ಹಾಗೂ ಇತರರು.

೬. ಮೆಡೋಸ್ ಟೇಲರ್ – ಡಾ॥ ಆರ್.ಎಸ್. ಚುಳಕಿ.

೭. ಸುರಪುರ ಸಂಸ್ಥಾನ – ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ – ಡಾ॥ ರಂಗರಾಜ ವನದುರ್ಗ.

೮. ಸಾಹಿತಿಗಳ, ಗಣ್ಯರ ಸ್ವಹಸ್ತಾಕ್ಷರವುಳ್ಳ ರಜಿಸ್ಟರ್ ಪುಸ್ತಕ ಸಂ: ಬುದ್ಧಿವಂತ ಶೆಟ್ಟಿ

ಪತ್ರಿಕೆಗಳು – ವಾರಪತ್ರಿಕೆ, ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳು

೧. ತರಂಗ (ಸಂ): ಸಂತೋಷಕುಮಾರ ಗುಲ್ವಾಡಿ. (ಜುಲೈ ೧೦, ೧೯೯೪ರ ಸಂಚಿಕೆ) ಲೇಖನ – ನಿಸ್ವಾರ್ಥಸೇವೆಯ ನೆನಪು – ಪಾಟೀಲ ಪುಟ್ಟಪ್ಪ

೨. ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ : ಕನ್ನಡ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ರಂಗಂಪೇಟೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘ – ದಿ: ೧೮-೧೦-೨೦೦೪, ಮಲ್ಲು ಎಸ್. ಗುಳಗಿ, ರಂಗಂಪೇಟೆ.

೩. ವಿಜಯಕರ್ನಾಟಕ : ನಿಜಾಮನ ನಾಡಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕಟ್ಟಿದ 'ಬುದ್ಧಿ'ವಂತ – ದಿ: ೧೦-೧೨-೨೦೦೪, – ಎಂ. ರಾಘವೇಂದ್ರ ದೇಸಾಯಿ.

೪. ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭ: "ಉರ್ದು-ಮರಾಠಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕಂಪು ಹರಡಿದ ದಿನಸಿ ಅಂಗಡಿ ಶೆಟ್ಟರು" ದಿನಾಂಕ ೭-೧೧-೨೦೦೬, -ಶೇಷಮೂರ್ತಿ ಅವಧಾನಿ.

೫. ಪ್ರಜಾವಾಣಿ : ನಾಡಹಬ್ಬದ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು – ದಿ: ೧೧-೧೦-೧೯೯೮, ಕಲ್ಬುರ್ಗಿಯ ಕಲರವ – ಡಾ॥ ವೀರಣ್ಣ ದಂಡೆ.

೬. ಕ್ರಾಂತಿ : ಯುವ ಬರಹಗಾರರ ಬಳಗ – "ಕಾಯಕ ಸಮ್ಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ" – ದಿ: ೨೪-೧೨-೨೦೦೨, – ಜಿ.ಆರ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ.

೭. ಅನುರಾಗ : ರಂಗಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ೬೦ನೇ ವರ್ಷದ ಸಂಭ್ರಮದ ನಾಡಹಬ್ಬ – ನವಂಬರ ೨೦೦೨, – ಮಲ್ಲು ಗುಳಗಿ.